...АЛШАД ТУХАЙ ...АРАЛ ШУХАЛА

...VII съездын шиидхэбэринүүдые бодото байдалда ...н бүхэнһөө бүхы бэлиг шадабаряа, эрмэлзэл ...элсүүлхэ эрилтэ табина. Юуб гэхэдэ, имагтал ...оруулһан хубитаһаа ниитэ дүнгүүд дулдыдаха ... КПСС-эй Программын шэнэ найруулга дотор ...асари ехэ зорилгые бэелүүлхын тула хүнэй зо...н үүргые улам дээшэнь үргэхэ шухала гээд зааг... Республикымнай эрхим коллективүүдэй ажабай...й ажал хэрэгүүдые адаглан шэнжэлээ һаа, имаг... ажалшад тухай анхарал оролдолго гаргадаг ...амжалта түйладаг гэжэ обёорхоор юм. Эдэ ...э ганса түсэб дүүргэхэ шухала гэһэн эрилтэ та...оор хүн бүхэнэй даалгагдаһан хүдэлмэреэ ураг...р бэелүүлхынь тула таарамжатай эрхэ нүхэсэл ...оролдодогынь абаһаар лэ элирхэ байха.

...Ажалай Улаан Тугай орденто авиационно за...ктив жэл, квартал, һара бүри һайн дүнгүүдые ...аараа бүгэдэндэ мэдээжэ болонхой. Энэ кол...э үүсхэлнүүд мүндэлжэ, олониитые үргэн дэли...к мүрысөөндэ уряалдаг. Эндэхи хүдэлмэришэд, ...тус заводойхидой ажаһуудаг Загорск һууринай ...коллективээрээ омогорходог, бүхы хэрэгүүдтэнь ...р хабаадажа, амжалта илалтануудые, алдарта ...арьбадхаха гэжэ оролдодог һайн һайхан зан... Амгалан тэнюун, аза жаргалтай ажаһуухын тула ...аар ажаллаха хэрэгтэй гэһэн гурим эндэ үнинэй ...й. Цехүүд болон бригадануудта эдэбхи түгэс, ...р ажаллахын тула бүхы юумэ хэхэ гэжэ заводой ...шэд, партийна комитет профсоюзай болон ком...инүүдтэй хамта оролдодог, холын хараата түсэ...ад, бэелүүлдэг. Эндэ ганса заводой цехүүд соо ...үүд тухай бэшэ, харин эндэхи багшанар, эмшэлэг...а наймаалагшадай ажал хүдэлмэридэ саг үргэлжэ ... болохо туһаламжа үзүүлхэ гэжэ оролдодог. ...эндэхи хүн зон элитэдоор мэдэржэ, үнэн зүр...дэг. Хүн зоной эрилтэ хэрэглэмжэ хангаха хэрэг...ко асуудал байдаггүй гээд заводой хүтэлбэрилэг...энги. Загорск город хоёрой дунда автобусуудай ...римһаа эхилээд, хилээмэнэй магазинай хүдэлмэ...рэтэр эндэ хёрхо хиналтада абтанхай.

...рүүшүүлдэ алдар соло дуудажа, тэдэнэй аша ...гэдэндэ мэдээжэ болгохо хэрэгтэ эндэ нилээд ...уулдаг. Партиин, гүрэн түрын хүтэлбэрилэгшэдэй, ...рдэмтэдэй портредүүдтэй хамта заводой эрхим ...шүүлэй фото-зурагууд олониитын үзэмжэдэ табиг...э иимэ онсо юумэн үгы шэнги аад, жиирэй хүнэй ...мар ехэ урма зориг түрүүлнэ гээшэб! Заримдаа ...дэлмэришэдэй гэр бүлынхид ерэдэг, эсэгынгээ, ...ал хүдэлмэритэй үхибүүдынь танилсадаг, буурал ...рэнүүд хүбүүд, басагадайнгаа амжалтаар омогор...үлзалгануудай һүүлээр гэр бүлэ бүхэндэ һонирхол...дөөнүүдэй болодог, залуушуулда мэргэжэлээ шэ...һа хүргэдэг байһаниинь лабтай.

...эдэ Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай ...энэ ёһо заншалнуудые ажабайдалдаа нэбтэрүүлхэ ...бэрхолтойшье, урагшатайшье бэдэрэлгэнүүдые хэдэг ...Ажалһаа сүлөө сагаа ашаг үрэтэйгөөр үнгэргэхэ, ...онийе һонин хэмжээ ябуулгануудта хабаадуулха ...соёлой хүдэлмэрилэгшэд, партийна, совет орга...итэйгээр хүдэлнэ. Элдэб янзын конкурснууд, ама...эй клубууд хүн зониие дуратай хэрэг дээрээ бэ...рэа харуулжа, улам хүгжөөхэ, нарижуулха арга ...идалгагүй хурим түрэнүүд үнгэргэгдэнэ. Эрдэмэй ...зохёохы хүдэлмэриин кружогууд эмхидхэгдэнхэй. ... ажалай, элүүр энхэ байдалай түлөө тэмсэл За...одо эдэбхитэйгээр ябуулагдана. Үрэ дүнгүүдынь ...элгээгүй, коллектив байгша оной түрүүшын дүр...турша продукци худалдаха түсэбөө 101,7 про...һэн байха юм.

...а таарамжатай зохид байдал хангаха зорилго...хар-Шэбэрэй районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхо...ни ехэ оролдолго гаргадаг. Жэлдээ энэ ажахын ...ьск һууринда 8—10 квартира ашаглалгада үгтэдэг, ...э. Залуушуулай үйлсэ бии болоо. Хүн зоной ажа... анхарал оролдолго дэмы хосороогүй, залуушуул, ...д олоороо түрэл нютагтаа үлэжэ, ажахынгаа ам...ритой хубитаяа оруулна.

...публикымнай бүхы коллективүүдтэ иимэ һайн гу...гдонхой гэхын аргагүй. Зарим ушарта имагтал ...эхэ гэһэн эрилтэ табяад, энэ хуулита зорилгоёо ...таарамжатай эрхэ байдал зохёожо бирадаггүй эм...ралдадаг. Прибор бүтээлгын, «Бурятферммаш» ...тэ үнгэрэгшэ 1985 ондо хүн зоной ажаһуудалайнь ... хангаха талаар тогтоогдоһон даабаринууд дүүр...Эдэ коллективүүдтэ гэр байра, социально-соёлой ...гаха эмхи зургаанууд дуталдана, хүдэлмэриин, ...й һайн эрхэ байдалай хангагдаагүйһөө боложо, ...ража ошолгонь үсөөрнэгүй.

...барилганууд дээрэ ажаллахаяа ерэһэн хүнүүдтэ, ...залуушуулда үндэр бүтээсэтэ ажалай эрхэ байдал ..., сүлөө сагаа һонирхолтойгоор үнгэргэхэ арга ол... шухала хэрэг мүн. Түсэбтэ арбан хоёрдохи табан ...шагай барилганууд гэжэ соносхогдоһон Улаан-Үдын ...Ц-эй, Түгнын шулуун нүүрһэнэй уурхайн барилга... барилгашадые эдеэ хоолой, худалдаа наймаанай ...гаха асуудалнууд саг дары шиидхэгдэнэгүй гэһэн ... газетымнай редакцида ородог. Жэшээнь, ТЭЦ-эй ...дые хангаха столовын барилга унжагайруулагдаа. ...айда хүдэлдэг хүн зон хэлхеэ холбооной, эмшэлэг...алтагүй хүдэлмэри тухай мэдээсэнэ. Эдэ дутагдал... зайсуулагдажа, түсэбөөр хараалагдаһан болзортоо ...нууд ашаглалгада тушаагдаха зэргэтэй.

...нютагтамнай хабар-зунай халуун хаһа эхилбэ. Мал...шаднай табан жэлэй түрүүшын жэлэй шиидхэхы ...ролсонхой. Эдэ үдэрнүүдтэ малшад зуһаландаа зөө... Тэдэнэртэй хамта ажаһуудалай олон янзын эрилтэ ...онүүдые хангадаг албан зургаанууд бүхы хүдэлмэ...улан ябуулха уялгатай. Фермэ, отаранууддта, таряа... дээрэ заримдаа юрын аад, ажабайдалда тон шуха... дуталдаха, эмшэлүүлхэшье хэрэг гарадаг ха юм даа. ...тэй болоходо, ажалшад тухай анхарал оролдолго ...айха албан зургаануудай зүгһөө хайхарамжагүй яба...олон үзэгдэдэг һэмнай. Худалдаа наймаанай автолав... магазинууд малшадта шухала хэрэгтэй гутал, хубса...агүй. Үхибүүдэй хубсаһа олоор худалдадаг һаань ... телефон мүртэй хүдэлнэгүй, үнеэдээ һаажа бай...ирын элшэ хүсэнэй таһалдаха ушарнууд али олон ... гэжэ Мухар-Шэбэрэй районой «Забайкалец» совхо...шан М. М. Шадрина хөөрөө һэн. Иимэрхүү дутаг...й бэшэшье ажахынуудта дайралдадагынь харамтай. ...айнгаа ажаһуудал, ажал хэрэгынь анхардаггүй кол... ямар һайн үрэ дүн туйлагдахаб даа. Ажалһаа гаража ...олошорхо, түсэб даабаринууд дүүргэгдэхэгүй гэхэ ...лтай хойшолонгууд үзэгдэһөөр. Жэшээнь, Суулгын ... һүүлэй жэлнүүдтэ 32 хүн ажалһаа гаража ошоһон ...

...араднай түрэл партиингаа хүтэлбэри доро ороной ...ю-экономическа хүгжэлтые эрид хурдадхаха зорил... хүдэлжэ эхилэнхэй. Хүн бүхэндэ үндэр бүтээсэтэ ...книтэ эдэбхиин эрхэ байдал хангаха гээшэ партийна ...цинуудай, нютагай Соведүүдэй, ажахын хүтэлбэри... профсоюзай болон комсомолой эхминүүдэй үдэр ... үргэлжэ шиидхэхэ уялгата хэрэг мүн гээшэ. Имаг...анхарал оролдолгоороо, эдэбхитэ ажалаараа соёл...алдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд, эмшэлэгшэд, ажа... эрилтэ хэрэглэмжэ хангагшад партиин хараалһан зо...удые бэелүүлгэдэ хубитаяа оруулха байна ха юм.

Редактор Б. ГАРМА...

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 119 (17242) | 1986 оной май 23, пятница | Сэн 3 мун.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ

Машина бүтээлгын һалбаринуудые саашадань хүгжөөлгын, бүтээн гаргагдаһан продукциин техническэ хэмжээе, шанарые дээшэлүүлгын асуудалаар зүблөөн майн 21-дэ КПСС-эй ЦК-да болобо.

Нүхэд Н. И. Рыжков, Л. Н. Зайков, Н. В. Талызин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор А. К. Антонов, И. С. Силаев, Ю. Д. Маслюков, Г. И. Марчук, СССР-эй министрнүүд, Гүрэнэй комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр, КПСС-эй ЦК-гай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд зүблөөнэй хүдэлмэридэ хабаадажа, үгэ хэлээ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачев зүблөөн дээрэ дэлгэрэнгы үгэ хэлэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1985 он) Пленумэй һүүлээр түсэбтэ арбан хоёрдохи табан жэлдэ, 2000 он хүрэтэрхи үедэ машина бүтээлгые хүгжөөлгын ниитэ гүрэнэй программые бэелүүлхэ талаар эдэбхитэй хүдэлмэри орон доторнай ябуулагдаһан байгаа гэжэ зүблөөн дээрэ тэмдэглэгдээ.

Машина бүтээлгын һалбаринууд тогтууритай һайнаар хүдэлнэ. Ажал хэрэгтээ хандасаяа хубилгаһан газарта, ажалша коллективүүдэй шэнэ юумэ эдэбхитэйгээр бэдэрдэг, түрүү техникэ болон технологиие зохёолгын, үйлэдбэрилгын, нэбтэрүүлгын зорилгонуудые үүсхэлтэйгээр, харюусалгатайгаар шиидхэдэг газарта эгээл ехэ амжалта түйлагдана.

Машина бүтээлгын һалбаринуудые эрхим шанартай материалнуудаар, эдлэл хэрэгсэлнүүдээр хангалгада, өөһэдын станок бүтээлгые бүри хурдан түргэнөөр эршэдхэлгэдэ, мүн прибор бүтээлгые, электротехникэ болон электроникые хүгжөөлгэдэ онсо анхарал хандуулагдана. Институт бүхэндэ, конструкторска бюро бүхэндэ эрдэм-техникын хурдан түргэнөөр хүгжэлтые хараада абажа, техническэ хэмжээе бодомжотой һайнаар сэгнэлгын гуримтай болохо зэргэтэй, Эсэгэ ороной ухаалан зохёолгонуудые хурдан түргэнөөр нэбтэрүүлгэдэ онсо анхаралаа хандуулха, эрдэм-техникын мэдээсэлэй бүхы системые һайжаруулха шухала.

Машина бүтээлгын министерствэнүүдэй, нэгэдэлнүүдэй ба предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, эрдэмтэд болон мэргэжэлтэд Эсэгэ оронойнгоо машина бүтээлгые дэлхэй дээрэ түрүү зэргэдэ гаргаха тон шухала зорилгые богони болзорто шиидхэхэ ёһотой гэжэ тэмдэглэгдээ.

(ТАСС).

СЕКРЕТАРЬНАРАЙ СЕМИНАР

КПСС-эй Буряадай обкомой абаһан шиидхэбэриин ёһоор Северобайкальск хотодо майн 21-һээ 24 болотор партиин горкомууд болон райкомуудай нэгэдэхи секретарьнарай семинар хүдэлмэриеэ эхилбэ.

КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь А. М. Беляковой хүтэлбэри доро партиин горкомууд болон райкомуудай нэгэдэхи секретарьнар майн 21-нэй үдэшэ Северобайкальск ерээ. КПСС-эй Северобайкальскын горкомой нэгэдэхи секретарь А. А. Молитвин болон районой ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд хүндэтэ айлшадаа угтажа, БАМ-ай объектнүүдые харуулаа, ажалша коллективүүдтэй танилсуулаа.

Майн 22-то семинарта хабаадагшад «БАМтоннельстрой» управлениин инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэй, алба хаагшадтай уулзаба. Тус управлениин начальник В. А. Бессолов тоннельнүүдэй барилгада электронно-тоололгын оньһон түхеэрэлгэ амжалтатайгаар хэрэглэһэнэй ашаар ажалай бүтээсын эрид дээшэлһэн тухай һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө. КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ талаар управлениин хүдэлмэришэд, коммунистнууд эдэбхитэй ажал ябуулна. Тоннель барилга саг болзор соонь дүүргэжэ, эрхим сэгнэлтэтэйгээр ашаглалгада тушааха зорилготойгоор социалис мүрысөөнэй хээээ хээээнэйхиһээ үргэнөөр дэлгэрһэн тухай парткомой секретарь А. П. Зенченко хөөрөө.

Семинарта хабаадагшад Байгалай тоннель ошожо хараһан, хүдэлмэришэдтэй уулзажа хөөрэлдэһэн байна.

Семинар хүдэлмэриеэ үргэлжэлүүлһээр.

К. ЖАМЬЯНОВ, манай корр.

ҮДЭР БҮХЭНӨӨ—ҮНДЭР УРГАСАДА

ХАБАРАЙ ТАРИЛГА 86

ШАРГАЛ ТАРЯАН ДОЛГИЛХО...

4. КОМСОМОЛ-ЗАЛУУШУУЛАЙ БРИГАДАДА

Үдын наран баруулжаа тонгойд гэбэ. Түгнын дайдые бүхы зүгүүдээр хаха зуран ошоһон харгынууд соогуур бага сага эндүүрһээр ябатараа, Мухар-Шэбэрэй районой «Знамя Ленина» колхозой Галтайн отделениин полевой станда одоол хүрэбэбди. Бидэнэрэй ерэхэдэ бригадир Григорий Бадмажапович Цыренгармаев эндээ байба.

— Зургаадахи жэлээ бригадираар хүдэлнэб. Бригадамнай комсомол-залуушуулай. Бултадаа шахуу гушаад, һая гуша гараһан зон ажаллана. 500-гаад гектар шэниисэ таригдаа. Обёос тариха хүдэлмэриеэ майн 23-да дүүргэхэбди. (Бидэнэр майн 13-да тэдэнэртэ хүрөө һэмди). Паар хахалалгаяа баһал дууһаба шахуубди. Обёос тариха газараа бэлдэнхэйбди. Яһалал һайнаар, түсэблэһэнэйнгөө зэргээр ажалланалди даа,— гээд Григорий Бадмажапович бидэнэртэ хөөрэнэ.

Тус бригада нэгэл бүридэл соогоо гол түлэб хүдэлнэ гэбэл, алдуу болохогүй. Тиимэһээ ямаршье орёо бэрхэшээл жэншэдгүй дабадаг юм. Бригадын 3 агрегадые жолоодожо ябадаг Бимба Раднаев, Лубсандабаа Чимитдоржиев, Пурбо Цыбикмитов гэгшэд бригадынгаа амжалтатай һайн ажалда гол хубитаяа оруулна. Тиихэдэнь сеяльщигүүд Алексей Моторин, Андрей Андреев, Иван Цыбиков болон бусад даажа байһан хэрэгээ ехэ һайнаар дүүргэдэг гэжэ Григорий Бадмажапович онсо тэмдэглээ һэн.

Тарилга хэхэ, таряалан элдүүрилхэ хүдэлмэриин һаатаагүй сагта энэ ажал урагшатай ябуулагдаа юм аабза. Тиимэшье байнгүй аргагүй ха юм даа. Бригадна подрядай гуримаар ажаллажа байхадаа, хойноһоошни ябаһан нүхэдөө яашье һаатуулжа болохогүй гэжэ механизаторнууд һайн ойлгоно ха юм. Тиимэһээ Бэлигтэ, Зоригто, Саян Дашиевууд (аха Дамбань тракторно-таряан ажалай 1-дэхи бригадые даадаг юм) газараа саг соонь, эрхим һайнаар элдүүрилээд, бэлдээд, тарилгын агрегадуудай һаадгүй гараха арга боломжо хангана. «Үгһаа бэрхэ хүбүүд,— гэжэ бригадир хөөрөө һэн.— Эсэгэнь, Цыренжап Дашиевич нютаг нуга соогоо «дархан» гээд алдаршанхай юм. Юушье хэжэ, заһажа шадаха даа». Нютаг соогоо алдартай эсэгынгээ нэрэ хүндые үринэрэйнь дээрэ үргэжэ ябахада манай зосоо баяр баясхалан түрөө бэлэй.

Үрэһэ зөөдэг машинын жолоошон Михаил Васильев, үтэгжүүлгэ асардаг Лубсан Бадмаев гэгшэд хамтын амжалтада хубитаяа оруулнал гээшэ. Тиимэһээ бригадын ёһотой гэшүүд байһанаа омогорхолтойгоор дуулгана. «Урдань өөһэдыгөө мэдэнги ябаһан зон ааб даа. Харин мүнөө бригадна подрядай гуримаар ажалладаг болоходомнай, манай коллективэй урдаа хараха зомнай болошоо»,— гэжэ бригадир Цыренгармаев хэлээ һэн.

Комсомол-залуушуулай бригадын коллектив, гэшүүдынь колхозой таряашадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ түрүүшүүлэй зэргэдэ хододоо ябана. Жэшээлхэдэ, Бимба Раднаевай агрегат (сеяльщик А. Моторин) тарилгын эхинһээ үнгэрһэн хоёрдохи табан хоногой дүнгөөр колхоз соогоо түрүү һуури эзэлжэ, дамжуулгын улаан вымпелдэ, шанда хүртэһэн байна. Энэ табан хоног соо 158 гектарта тарилга хэжэ, түсэбөө 130 процент дүүргээ. Сасуулан харуулбал, нэгэдэхи табан хоногой дүнгөөр илаһан, нэгэдэхи бригадын Д. Эрдынеевэй агрегат 136 гектарта тарилга хэжэ, даабарияа 120 процент дүүргэһэн байха юм.

Полевой станһаа холо бэшэ, хоёр гүбээн налюур соо нэмжыһэн таряалан дээрэ тооһо татан ябаһан агрегадуудта дүтэлөөд, тэдэнэй годиржо саашалхыень харахалаараа, таряалангай нүгөө захада гаража хүлеэбэбди. Түрүүн хүрэжэ ерэгшэнь Бимба Раднаевай жолоодожо ябаһан агрегат байжа, мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябаһан хүниие буулгажа абаха болоһондоо баясабабди. Габшагай хүбүүмнай залуу, балай үгэ бэлээр алдахагүй хүн байшаба.

Үрэһэ, үтэгжүүлгэ сеялкэ руу хэхэ зууранъ Григорий Бадмажаповичтай хөөрэлдөөгөө үргэлжэлүүлнэбди.

— Нёдондо шэниисэ тариһан гектар бүхэнһөө 22 центнер, харин бүхы ороохото ургамалнуудай талмайһаа 18,9 центнер ороохо сохижо абаа һэмди. 1986 ондо 17 центнер шэниисэ, 16 центнер бусад ороохото ургамал гектар бүриһөө хуряаха уялгатайбди. Гадна нэгэ жэлэй ногооое гектарай 70 центнерһээ, зеленко—20 центнерһээ бага бэшые абаха һанаатайбди. Абаһан продукциингаа өөрынь үнэ сэнгые 2 процентээр бага болгохо, түлишэ-түрхилгын материалнуудые алмалгые 1 процентээр дээшэлүүлхэ уялга абанхайбди. Һанаһандаа хүрэхэл байхабди. Заабол,— гэжэ бригадир хахасаха дээрээ найдуулба.

Наран бүри доошоо оронхой. Теэд Галтайн механизаторнууд хүдэлмэриеэ үргэлжэлүүлбэ. «Харанхы болотор, 10, 10 гаран саг болотор ажалланабди» — гэжэ механизаторнуудай хэлэһэниинь һанаандамни оробо.

Иигээд, Мухар-Шэбэрэй районой дүрбэн ажахыгаар ябаад, бусажа ябахадаа, партиин Мухар-Шэбэрэй райкомой нэгэдэхи секретарь Владимир Ивановичь Карповай үгэнүүд һанаандамни оробо. «Түүхэтэ XXVII съездын шиидхэбэринүүдээр далижаһан манай ажалшад шэнэ табан жэлэй түрүүшын хабар амжалтатай ажалайнгаа эхи табижа, 1990 он болотор хүдэлхэ эхин һуурияа найдамтайгаар олохо». Зүб даа! Баарай, Заганай дабаануудай хоорондуур нэмжыһэн үргэн таряалангууд дээрэ габшагай ажал абьяастайгаар «бусална». Амжалтын эшэ үндэһэн: таарүү болзор, шанар, түрүү онол арга хэрэглэлгэ хангагдаа хадаа, бэеэ даахаяа болиһон баян хоолостой шаргал таряан хаа хаанагүй долгилхол байха...

Ц. БАЛДАНОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Түрүү агрегадай гэшүүд (зүүн гарһаа) А. Моторин, Б. Раднаев, В. Михеев. 2. Бригадир Г. Б. Цыренгармаев.

Ж. ХАЛБАЗЫКОВАЙ фотозурагууд.

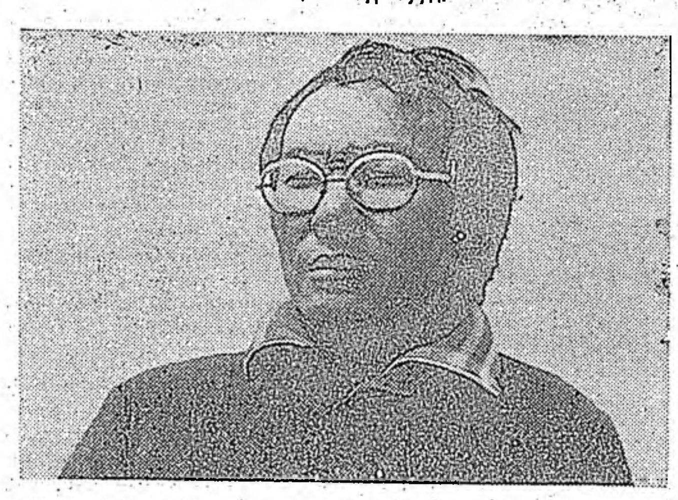

...АГНАЛ

...һайханай һайн дура...ёон байгуулхы ажа...жөөхэ талаар габьяа...һанайнь түлөө Бу... АССР-эй Верховно ... Президиумэй Ука...ряадай АССР-эй Соё...нистерствын республи... научно-методическа, ...«Лотос» гэжэ арадай ...ын уран һайханай ...хүтэлбэрилэгшэ, балетмейстер Дандар Жапович Бадлуевта, ансамблиин солистка Татьяна Базаровна Вампиловада Буряадай АССР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдобо.

* * *

Театральна искусствые хүгжөөхэ талаар габьяатай байһанайнь түлөө Буряадай Ленинэй орденто гүрэнэй оперо болон баледэй академическэ театрай баледэй солистка Галина Анатольевна Батуринада, баледэй солист Георгий Николаевич Мергеневто Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар Буряадай АССР-эй габьяата артист гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдобо.

* * *

Олон жэлдэ һайнаар ажаллаһанайнь, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһанайнь түлөө, түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, «Жилгражданстрой» трестын барилга-хабсаралгын тусхайта управлениин плиточнигүүдэй бригадир Иван Федорович Шангиниие Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба.

ТАСС ШЭНЭ ҺОНИН

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ээлжээтэ заседани майн 21-дэ болобо.

Чувашай АССР-эй арадай депутадуудай Соведүүдэй [illegible]

«1986—1990 онуудта РСФСР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын гүрэнэй түсэбые [illegible]

РСФСР-эй Газарай кодексые [illegible]

Республикын гүрэнэй ажабайдалай бусад зарим асуудалнууд Президиумэй заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. (ТАСС).

Варшавска Договорто хабаадагша гүрэнүүдэй Политическэ зүбшэлэлгын комитедэй зарлаха тухай

Үгээ ойлголсононой үндэһөөр Варшавска Договорто хабаадагша гүрэнүүдэй Политическэ Зүбшэлэлгын комитедэй ээлжээтэ зүблөөн 1986 оной июнин хахадта Будапештдэ болохо юм.

«СОЮЗ ТМ» ГЭЖЭ ЗАМБУУЛИНАЙ ОНГОСО НИИДХҮҮЛЭГДЭЭ

ТАСС-ай МЭДЭЭСЭЛ

Пилотгүй, нарижуулан һайжаруулагдаһан «Союз ТМ» гэжэ онгосо 1986 оной майн 21-дэ Москвагай сагаар 12 час 22 минутада Советскэ Союзһаа ниидхүүлэгдэбэ.

[illegible] гол зорилго болоно.

Шэнэ түхэлэй онгосонууд модульно шэнжэтэй олон янзын зорилготой жолоодогдодог комплекснууд дээрэ экипажнуудые абаашахаар хараалагдана.

«Союз ТМ» гэжэ онгосо «Союз Т» гэжэ жолоодогдодог онгосын үндэһэ һуури дээрэ байгуулагдаа. [illegible]

Онгосо иимэ параметрнүүдтэй тойрог ниидэлгэдэ гарба:

— Газарай нюруунаа эгээл саада захань — 240 километр;

— Газарай нюруунаа эгээл наада захань — 200 километр;

— 88,6 минута соо газарые тойрон дабшана;

— Замайнь һөөлжүү — 51,6 градус.

Телеметрическэ баримта мэдээнүүдэй ёһоор, онгосын түхеэрэлгэнүүд һайнаар хүдэлнэ.

МОСКВАҺАА МОРДОБО

Испаниин правительствын Түрүүлэгшэ Фелипе Гонсалес һамгантаяа орон соогуур аяншалхаяа майн 21-дэ Москваһаа мордобо. Тэрэ Совет правительствын уряалаар хани ёһоной албанай хэрэгээр СССР-тэ ерэнхэй.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. И. Рыжков һамгантаяа, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Э. А. Шеварднадзе болон бусад тусхай тушаалтад аэродром дээрэ Испаниин правительствын толгойлогшые, тэрэнэй һамгые үдэшэбэ.

* * *

Испаниин правительствын Түрүүлэгшэ болон тэрэнэй һамган энэл үдэртөө Ленинград хүрэжэ ерэбэ. Илалтын талмай дээрэ Ф. Гонсалес Ленинградые баатар габьяатайгаар хамгаалагшадта бодхоогдоһон хүшөөе хараа, баглаа сэсэгүүдые табяа. Пискаревско мүнхэлэлгын хүүр дээрэ Испаниин правительствые толгойлогшо ленинградайхидай, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай жэлнүүдтэ унаһан сэрэгшэдэй дурасхаалые ёһолһон, Эхэ ороной хүшөөгэй дэргэдэ венок табиһан байна.

Арадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ хүндэтэ айлшантай хөөрэлдөөн болобо.

(ТАСС).

КПСС-эй ЗЭДЫН РАЙКОМОЙ ПЛЕНУМ

КПСС-эй Зэдын райкомой пленум боложо, эмхидхэлэй асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ.

КПСС-эй Зэдын райкомой нэгэдэхи секретаряар, бюрогой гэшүүнээр пленум Владимир Александрович Ивановые һунгаба.

Пленумэй хүдэлмэридэ КПСС-эй обкомой секретарь К. К. Шомоев хабаадаба.

КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө

КОММУНИСТНУУДАЙ ҮҮРГЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

Түсэбтэ арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын дүрбэн һара улүүтэй саг үнгэргэбэ. Энэ богонихон болзор соо Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай коллектив зарим тэдэ хубилалтануудтай боложо эхилээ. Арбан нэгэдэхи түсэбтэ табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлһэн предприятиимнай хүдэлмэришэд КПСС-эй XXVII съездын хүндэлэлдэ зорюулжа, социалис мүрысөөндэ үргэнөөр дэлгэрүүлһэн байгаа. Энэ мүрысөөнэй эршэ һуларуулхагүй гэһэн эрмэлзэлтэйгээр мүнөөшье ажаллажа байна. Манай комбинат байгша оной эхиинһээ ажахы эрхилэлгын шэнэ эрхэ байдалда хүдэлнэ. Энэ түрүүшын туйлалтануудһаа гадна шиидхэгдээгүй асуудалнууд тухай хэлэхэ хэрэгтэй.

КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлгын эгээл шухала зорилгонуудынь гэхэдэ, цехүүдые һэльбэн шэнэлхэ, шэнэ оньһон техникээр зэбсэгжүүлхэ хэрэг болоно. Энэ талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байнхай.

КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, профсоюзуудай областной соведэй болон ВЛКСМ-эй обкомой тогтоолоор манай комбинадта «КПСС-эй XXVII съездын нэрэмжэтэ коллектив» гэһэн нэрэ зэргэ олгогдожо, КПСС-эй XXVII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ илаһан ажалша коллективүүдэй дунда республикын Хүндэлэлэй самбарта оруулагдаба. Энэмнай комбинадай бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй ажалые үндэрөөр сэгнэһэн ушар болоно. Байгша оной нэгэдэхи кварталай түсэбтэ даабаринууд гол түлэб дүүргэгдээ. Вольфрам концентрат гаргалга — 101,5 процент, продукци худалдаха — 102, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэ — 101,5 процент бэелүүлэгдээ. Электрын элшэ хүсэн, халуун уһан, түлишэн зүйлнүүд алмэгдаа, ажалһаа хулжаха, хүули хазагайруулха ушарнууд нилээд үсөөрбэ.

Үнгэрһэн март һарын дүнгөөр социалис мүрысөөндэ манайда автотранспортна цех (начальнигынь Н. В. Копылов, парторганизацин секретарь Л. И. Казак), энергоцех, «Закаменский» совхоз гараба. Ураланаа наряднуудые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, дурэдхалнуудые нэбтэрүүлхэ талаар Холтоһоной уурхайн коллектив түрүүлээ.

«Һалбари, предприяти бүхэн үйлэдбэриие таһалгаряагүй шэнэдхэхэ тодорхой программатай байха зэргэтэй. Тиимэ хадаа хараалагдаһан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө түсэблэлгын ба ажахын зургаануудай харюусалгань дээшэлнэ. Партийна организацинуудай ажал ябуулгань баһал энээндэ шэглүүлэгдэхэ ёһотой» гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Политическэ элидхэл соо хэлэгдэнэ. Энэ эрилтын үндэһөөр үйлэдбэриин ямаршье хэрэгтэ, цехүүдэй коллективүүдэй хүдэлмэридэ партийна нүлөө үзүүлгые улам үргэдхэхэ, шангадхаха зорилготойбди.

Мүнөө комбинадай партийна организацида КПСС-эй 680 гэшүүн болон гэшүүндэ кандидат тоологдоно. Коммунистнуудай 49 процентнь хүдэлмэришэд. Энэ хадаа ехэ хүсэн. Партийна зэргынгээ шанар һайжаруулха, мүнөөдэрэй шухала зорилгонуудые дары шиидхэдэг байха, бүхы хүдэлмэриеэ олониитын дунда аша үрэ ехэтэйгээр ябуулдаг болохо гэхэ мэтын асуудалнууд комбинадай партийна комитедэй, бүхы коммунистнуудай үдэр бүриин анхарал доро байдаг. 1985 ондо КПСС-эй гэшүүндэ кандидадуудаар 35 хүн абтаа.

Партида хүнүүдые абаха талаар хүдэлмэри Холтоһоной уурхайн, автотранспортна цехэй, комбинадай управлениин парторганизацинууд һайнаар ябуулна. Гэбэшье ажаһуудалай-коммунальна таһагта, техническэ мэргэжэлэй 14-дэхи училищида партиин гэшүүндэ нэгэшье хүн абтаагүй. Мүн тиихэдэ Юнхэрэй уурхайн, энергоцехэй, заһабарилгын-механическа заводой, халуун уһанай ба электрын элшэ хүсэнэй цехэй, барилга-хабсаралгын управлениин партийна организацинууд зэргэсэ олошоруулха хүдэлмэри баһал хангалтагүйгөөр ябуулна. Дурсагдаһан парторганизацинуудай зарим коммунистнууд түрүү зэргэдэ ябаха үүргэеэ һулаар дүүргэнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Партиин гэшүүдтэ тон ехэ эрилтэнүүдэй табигдажа байхада, мүнөө сагта энэмнэй болохогүй хэрэг гэжэ бидэ мэдэрнэбди. Тиимэһээ энэ ябадал дары усадхаха хэмжээнүүдые абаха ёһотойбди.

Үйлэдбэриин гол участогууд дээрэ коммунистнуудые таарулан табиха асуудалда ехэ анхарал хандуулнабди. Предприятиин бүхы цехүүдые коммунистнууд толгойлно. Ахамад мэргэжэлтэдэй дииланхи олонхинь, шухала мэргэжэлтэй 240 гаран хүдэлмэришэд, КПСС-эй гэшүүд болон гэшүүндэ кандидадууд. Гэхэ зуура бригадирнуудай дунда партиин гэшүүд үсөөдэнэ. Парткомой шиидхэбэреэр 28 партийна эмхидхэгшэд бригаданууда эльгээгдээ. Саашадаа бүхы багахан ажалша коллективүүдтэ дүршэлтэй, харюусалга ехэтэй коммунистнуудые эльгээхэ хэрэгтэй. Тэдэнэр ажал хэрэгүүдые тодорхойгоор мэдэхэ, таарууламжа дары абаха аргатай юм. Ингэжэ ажалша коллектив бүхэниие хүдэлмэридэ партийна нүлөөгөө үргэдхэхэ арга олдоно.

Манай партийна организацида 540 коммунистнууд саг үргэлжын даабаринуудтай. Бусадынь, тэрэ тоодо 90 гаран пенсионернууд, сагзуурын ажал ябуулдаг. «Партийна хүдэлмэриие үндэһөөрнь хубилгажа, урагшаа дабшалтые хурдадхахын түлөө эхэ бүхэн, илангаяа коммунистнууд харюусалгаяа эрид дээшэлүүлхэ, бүхы юумэндэ ээлжээтэ ёһоор хандаха ёһотой болоно. Коммунистнууд хэһэн ажал хэрэгүүд тухайгаа ходо тоосоо байдаг заншалтай болохой. Энэ хэрэг муу бэшээр Холтоһоной уурхайн парторганизацида (секретарь С. Н. Костенко) табигдаһан. Коммунистнуудай КПСС-эй Уставай эрилтэнүүдые бэелүүлгэ тухай хэһэн тоосоонуудые эндэ коммунистнууд хэнэ, тэдэ шүүмжэлэлтэйгээр зүбшэн хэлсэгдэнэ, таараха хэмжээнүүд саг дары абтана.

«Коммунистнуудай парти алдаа — үгэ хэрэг хоёрой алгасалдаагүй парти мүн. Хүтэлбэрилэгшэ бүхэн, коммунист бүхэн энээн тухай ходо һанажа ябаха ёһотой. Үгэ хэрэг хоёрой алгасалдаагүй байханаар лэ совет арад манай хүдэлмэридэ сэгнэлтэ үгэхэ бшуу» гэжэ партиин ЦК-гай Политическэ элидхэл соо хэлэгдэнэ. Ушар иимэһээ парткомой, партийна бюронуудай заседани болон партийна суглаануудай дээрэ абтаһан шиидхэбэринүүдые заатагүй бэелүүлхэ эрилтэ табяад, тэрэнэй дүүргэлтые хинан шалганабди. Жэшээлхэдэ, энергоцехэй, заһабарилгын механическа заводой парторганизацинуудта тодо бэшэ, дүүргэлтын болзорые дүтэлхыгөөр хараалһан, шалгаха, нэгэ нахин аргагүй шиидхэбэринүүдые абадаг байгаа гэжэ тодоруулагдаа. Мүнөө энээниие заһажа, үйлэдбэриин ажал хэрэгүүдтэй нягта холбоотой, тодорхой шиидхэбэринүүдые абадаг болоо. Тэдэнэй дүүргэлтэ заатагүй шалгагдана.

Партийна организацинуудай кадрнуудтай ябуулдаг хүдэлмэри тухай тобшо тэдыгээр тэмдэглэхэ зуураа, энэ хэрэг саг үргэлжэ анхаралдаа байлгаха, һайжаруулха уялгатайбди. 1986—1988 онуудта кадрнуудтай ябуулгадаха хүдэлмэриин комплексно түсэб баталагдаа. Сагай эрилтэнүүдтэ зохилдуулагдан, тэрэниие бэелүүлхэ хэмжээнүүд цехүүд болон ажалша коллектив бүхэндэ абтана.

Апрель һарын эхээр комбинадай цехүүдтэ «КПСС-эй XXVII съездын дүнгүүд болон партийна организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэһэн партийна суглаанууд болобо. Эдэ суглаанууд дээрэ үйлэдбэриин асуудалнууд нарин нягтаар шэнжэлэгдэжэ, тэдэниие һайжаруулха хэмжээнүүд харагдаһан, шүүмжэлэл, өөрынгөө шүүмжэлэл дэлгэрһэн байна.

Һаяхан комбинадай партийно-ажахын эдэбхитэдэй суглаан боложо, тэндэ КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар эмхидхэлэй-политическэ хэмжээ ябуулгануудай түсэб баталагдан абтаа. Тэрэнэй ёһоор партиин хүтэлбэрилхы үүргэ дээшэлүүлхэ, КПСС-эй гэшүүдые арюун сэбэр, үнэн сэхэ байхые хүмүүжүүлхэ, бүхы партийна хүдэлмэриие үндэһөөрнь хубилгаха зорилгонуудые табяад, хүдэлжэ байнабди.

В. МОРОЗОВ,
Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай парткомой секретарь.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

СССР-эй ҮНГЭТЭ МЕТАЛЛУРГИИН МИНИСТЕРСТВЫН НЭГЭДЭЛНҮҮДЭЙ ПРЕДПРИЯТИНУУД БОЛОН ЭМХИНҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭД, ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭД БОЛОН АЛБА ХААГШАДЫЕ СССР-эй ОРДЕН, МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түсэбтэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабаринуудые, социалис уялгануудаа дүүргэхэдээ туйлаһан амжалтануудай түлөө шагнаха:

РСФСР-һээ

Буряадай АССР-һээ

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Добрынин Николай Михайловичые — СССР-эй 60 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Зэдын вольфрам-молибдэнэй комбинадай ахамад инженер.

Ерастов Владимир Георгиевичые — «Забайкалзолото» нэгэдэлэй Ципиканай прийскын үрэмдэгшэ.

Плевако Григорий Михайловичые — Хяагтын плавикошпадай уурхайн директор.

АРАДУУДАЙ ХАНИ БАРИСААНАЙ ОРДЕНООР

Пыжиков Михаил Михайловичые — «Забайкалзолото» нэгэдэлэй Ципиканай прийскын бульдозерой машинист.

Ромахов Олег Фёдоровичые — Хяагтын плавикошпадай уурхайн бутаргагшадай бригадир.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Короткова Надежда Ачильдеевнае — Хяагтын плавикошпадай уурхайн флотатор.

Сунграпов Гомбо Дабаевичые — Хяагтын плавикошпадай уурхайн автомобилиин жолоошон.

АЖАЛАЙ АЛДАР СОЛЫН III ШАТЫН ОРДЕНООР

Власенко Юрий Михайловичые — Хяагтын плавикошпадай уурхайн автомобилиин жолоошон.

Каспирская Зинаида Михайловнае — Зэдын профсоюзай столовын эдеэ шанагша.

Коноваленко Сергей Васильевичые — «Забайкалзолото» нэгэдэлэй Ципиканай прийскын драгер.

«АЖАЛАЙ ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Раднаев Виктор Шадановичые — «Забайкалзолото» нэгэдэлэй автомобилиин жолоошон.

Смирнова Елена Владимировнае — «Забайкалзолото» нэгэдэлэй Ципиканай прийскын таһагай начальник.

Тарнуев Александр Ефимовичые — СССР-эй 60 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Зэдын вольфрам-молибдэнэй комбинадай горно хүдэлмэришэн.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Базаров Иван Агбановичые — «Забайкалзолото» нэгэдэлэй Ципиканай прийскын бульдозерой машинист.

Микитюков Виктор Федоровичые — Хяагтын плавикошпадай уурхайн слесарьнуудай бригадир.

Сергиенко Зинаида Борисовнае — Хяагтын плавикошпадай уурхайн таһагай начальник.

Соболева Вадлена И... нае — «Забайкалзолото» нэгэдэлэй Ципиканай прийскын хүдэлмэришэн.

Хлопин Олег Гри... — Зүүн-Сибирин ... Алас-Дурный үйлэдбэриин ... штабай отделениин ...

Цыдыпов Николай ...вичые — Хяагтын плавикошпадай уурхайн экскаваторой машинист.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **А. ГРОМЫКО.**

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь **Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.**

Москва, Кремль. 1986 оной апрелиин 29.

ПРОФСОЮЗАЙ АЖАБАЙДАЛ

СОЁЛШОДОЙ ЗОРИЛГОНУУД ЕХЭ

Соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой зургаадахи пленум һаяхан боложо, профсоюзай обкомой түрүүлэгшэ А. М. Майорова «КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар профсоюзай организацинуудай зорилгонууд тухай» элидхэл хэбэ.

Партиин XXVII съезд оронойнгоо ажабайдалай тон шэнэ шатые тодорхойлһон, манай бодото байдалые революционно ёһоор хубилгалгын, коммунис байгуулалтын, эб найрамдалай, социальна дэбжэлтын түлөө арадуудай тэмсэлэй асуудалнуудые шиидхэлгын программые эрдэм ухаанай үндэһөөр зохёоһон байна гэжэ элидхэлшэ хэлээ.

Арадай ажахын түсэбүүдые дүүргэхын, социалис мүрысөө хүгжөөхын, жаяг журамые бэхижүүлхын, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын түлөө олониитые элсүүлхэ, тэрэниие хабаадуулха талаар бүри эдэбхитэйгээр, харюусалгатайгаар хүдэлхэ гэһэн шухала зорилгонууд профсоюзуудай урда табигдана.

Экономическа ба социальна асуудалнуудые шиидхэлгэдэ профсоюзай комитет шууд сэхээр, оролдосотой нэтэрүүгээр хабааданагүй гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Политическэ элидхэл соо тэмдэглэгдэбэ. Энэ ушар соёлой предприятинуудай, эмхи зургаануудай профсоюзай комитедүүдтэ сэхэ хабаатай байна. Олохон профсоюзай комитедүүд үйлэдбэриие хурдан түргэнөөр хүгжөөлгэдэ, ажалшадые хүмүүжүүлгэдэ ехэ нүлөө үзүүлнэгүй. Журам эбдэгшэдтэй тэмсэлдэ, ажалшадай сүлөө сагые эмхидхэлгэдэ горитой дутагдалнууд ушарна.

Профсоюзай организацинуудта эмхидхэлэйнь хүдэлмэри ехэл удаанаар шэнэдхэн хубилгагдажа байна. Мүнөө партиин хүтэлбэрилгынгөө, бүхы хүдэлмэриингөө гурим болон онол аргануудые шэнэдхэн хубилгажа байхадань, профсоюзай организацинуудай ажал ябуулгада ушарһан дутуу дунданууд илангаяа элеэр харагдана.

Манай парти шэнэ хүниие бүрилдүүлэн хүмүүжүүлгэдэ, тэрэнэй эдэбхи үүсхэлые бадараалгада гол анхаралаа хандуулдаг юм. Энэ талаар бидэ, соёлой хүдэлмэрилэгшэд, горитой ехэ юумэ хэхэ уялгатайбди.

Һалбариимнай ажалша коллективүүд КПСС-эй XXVII съездын хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэнэ. Эндэ Госкомиздадай предприятинуудые, номой худалдаа наймаанай эмхиие, киномеханическа заводые дурдажа болоно. Ажалай эмхидхэл болон түлбэриин бригадна арга онол үйлэдбэри дээрэ ехэ аша үрэ үгэнэ. Киномеханическа завод продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө — 104, харин продукци худалдаха түсэбөө 121,6 процент дүүргэһэн байгаа.

Партиин табиһан эрилтэнүүдэй ёһоор, общественэ үндэһөөрнь шэнэдхэн хубилгалгын, хүдэлмэреэ һайнаар эмхидхэлгын шэнэ шатада съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ үргэн ехэ, орёо нарин хүдэлмэридэ ажалша коллектив бүхэн һуурияа тодорхойлхо зэргэтэй. Энээнэй тула профсоюзай комитет бүхэн ажал хэрэгээ шэнээр шэнжэлэн хаража үзөөд, эмхидхэлэй хүдэлмэриие улам һайжаруулха ёһотой.

Мүнөө республика доторнай үзэл сурталай, соёл-гэгээрэлэй үргэн ехэ сеть бии: 4 театр, филармони, 510 клуб, хүдөөгэй соёлой байшан, 506 библиотекэ, 12 музей, 31 кинотеатр, 10 парк, спортивна 521 түхеэрэлгэ, аяншалгын 5 бааза, телевидени ба радио-дамжуулга, зохёохы ажалтанай 4 холбоон, 3 республиканска, 20 районно газетэ... Үзэл сурталай хүдэлмэриин эдэ бүхы хэрэгсэлнүүд коммунис байгуулалтын эрилтэнүүдтэ харюусама үрэ дүнгүүдые үгэхэ ёһотой гэжэ элидхэлшэ саашадаа мэдүүлбэ.

Хамтын хэлсээнүүд хүнэй эдэбхи үүсхэлые үргэнөөр бадаруулдаг байна. Манай һалбарида 56 предприяти, организаци болон эмхи зургаанууд хамтын хэлсээ баталанхай. Загарайн, Хойто-Байгалай типографинууд, Захааминай, Кабанскын киносетьнүүд ажал хэрэгээ һайнаар эмхидхэдэг юм.

Соёлой һалбариие хүгжөөлгэдэ парти, правительствын хандуулдаг анхарал оролдолго бидэниие бүри эдэбхитэйгээр, үнэн шударгыгаар ажаллахые, хүдэлмэреэ зоримгойгоор шэнэдхэн хубилгахые уялгална. Энээнэй тула захиргаанай хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта профсоюзай эдэбхитэд соёл-гэгээрэлэй ба спортын хүдэлмэриие һайжаруулхын, кинотеатрнуудые, театрнуудые, клубуудые, соёлой байшангуудые, турбазануудые, спортын түхеэрэлгэнүүдые, паркнуудые, музейнүүдые болбосон түхэлтэй болгохын түлөө ехэ юумэ хэхэ зэргэтэй. Предприятинуудые, эмхи зургаануудые оньһон техникээр хангаха, зэбсэгжүүлхэ орёо шухала асуудал табигдана. Хуушарһан түхеэрэлгэнүүд, хүгжэмэй инструментнүүд, техническэ хэрэгсэлнүүд мүнөө али олон байһаар.

Ээлжээтэ съезд ажахы эрхилэлгые шэнэдхэн хубилгалгын гол шэглэлнүүдые тодорхойлоо. Театральна хэрэгые хүтэлбэрилгын шэнэ гурим тогтоогдоо. Госкомиздадай эмхинүүд ажахы эрхилэлгын шэнэ гуримда ороба.

Һүүлэй жэлнүүдтэ бүхы орон доторнай соёлой-спортивна комплекснууд (КСК) үргэнөөр хүгжөөгдэжэ байна. Мүнөө манай республика соо 98 соёлой-спортивна комплекс хүдэлнэ. Агуу Октябриин социалис революциин 70 жэлэй ой болотор эдэнэй тоо 233-да хүргэгдэхөөр хараалагдана. Соёлой-спортивна комплекснуудые байгуулга соёлой-ниитэ, спортивно-элүүржүүлгын хүдэлмэриие эдэбхижүүлээ, удха шанарыень баяжуулаа. Бүхэсоюзна харалгын дүнгүүдээр Бага-Куналейн, Петропавловкын, Шэнэ-Бэрээнэй болон Сэлэнгын ЦКК-гай соёлой-спортивна комплекснууд шалгарба. Тэндэ хүдөөгэй ажалшадые соёлой талаар хангалгын ёһотойл гуламтанууд боложо байнхай.

Соёлой хүдэлмэрилэгшэдые гэр байраар, тусхай хубсаһа хунараар хангалгын, тэдэнэй элүүрые сахилгын, ажалай журамые бэхижүүлгын, архидалга болон алкоголизмтай тэмсэлэй, социалис мүрысөө дэлгэрүүлгын, энэ жэлдэ тоосоото-һунгалтын суглаануудые үнгэргэлгын асуудалнуудта элидхэлшэ дэлгэрэнгыгээр тогтобо. Өөрынгөө жэшээгээр бусадые хойноһоо дахуулха аргатай, нэрэ хүндэтэй, коллективэйнгээ дунда хүдэлмэри ябуулжа шадаха хүнүүд дэбжүүлэгдэхэ зэргэтэй.

Соёлой 68 предприятида, эмхи зургаанда архидалгатай тэмсэхэ комиссинууд байгуулагдаа.

Республикын эрдэмэй методическа түбэй директор Ю. Е. Мадуев элидхэл тушаа түрүүлэн үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ мэдүүлбэ:

— Соёлой-спортивна комплекснуудые байгуулха талаар съездһээ хойшо хэдэн районуудта зональна семинарнууд үнгэргэгдөө. Клубай эмхи зургаануудай, соёлой байшангуудай хүдэлмэри нилээд эдэбхижүүлэгдээ. Зүгөөр бэелүүлһэн хэмжээ ябуулгануудайнгаа шанарые дээшэлүүлхэ шухала. Зарим районуудта КСК-е байгуулха хэрэгтэ хайхарамжагүйгөөр хандадаг байгаа. Хото городто соёлой-спортын эмхи зургаанууд, түхеэрэлгэ хэрэгсэлнүүд үшөөл муугаар ашаглагдана.

Улаан-Үдын соёл-гэгээрэлэй училищиин багша, профкомой түрүүлэгшэ К. Д. Шулунова ендэртэ гарахадаа, манай республика дотор соёл-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдые һурган хүмүүжүүлхэ баазын бии байгаашье һаань, мэргэжэлтэд дуталдана гэжэ хэлэбэ. Энэ асуудалые шиидхэхын тула хүдэлмэреэ үндэһөөрнь хубилгаха ёһотойбди. Һуралсал-хүмүүжүүлгын ажал ябуулгын шанарые дээшэлүүлхэ шухала. Хүдөөгэй ажалшадые, ниислэл хотын гарнизоной сэрэгшэдые хангадагбди, гэбэшье өөһэдын транспортгүй байһан дээрэһээ ехэ юумэ хэжэ биранагүйбди. Манай хүдэлмэрилэгшэд гэр байраар дуталдана.

— Манай район дотор соёлой эмхи зургаануудай материальна бааза һулашаг юм. Һомологдоһон мүнгэ зөөриин эхэнхи хубинь хүн зоной бэеын элүүрые хамгаалгада гаргашалагдадаг байна. Соёлой байшан бүхэн соёлой-ниитэ хэмжээ ябуулгануудай гуламта болохо ёһотой. Энээнэй тула соёлой эмхи зургаануудые үбэлдэ эртээнһээ бэлдэхэ, һайнаар заһабарилха хэрэгтэй, — гэжэ арадай депутадуудай Северобайкальскын городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй соёлой таһагые даагша, профсоюзай райкомой секретарь Л. Н. Николаевская тэмдэглэбэ.

Түбэй городской библиотекын директор, профсоюзай Советскэ райкомой президиумэй гэшүүн В. В. Мартынова үгэ хэлээ. Городой 22 библиотекын 4—5-ниинь лэ таарамжатай һайн байратай юм. Манайда шиидхэгдээгүй асуудалнууд олон, библиотекэнүүдэй материально-техническэ бааза һула байһаар, кадрнууд дуталдана. Эдэ бүгэдые шиидхэхын тула манай профсоюзай комитет ехэ оролдолго гаргана гэжэ үгэ хэлэгшэ онсолон заагаа.

Физкультура болон спортын республиканска комитедэй түрүүлэгшэ Г. Н. Манжуев элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадахадаа, физическэ культура ба спортын хүнэй эдэбхи үүсхэлые улам бадаруулдаг, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлдэг, залуу үетэниие хүмүүжүүлгэдэ ехэ үүргэ дүүргэдэг байһан тухай хөөрэбэ. Спортдо олониитые үргэнөөр хабаадуулга үшөөл хангалтагүй байһаар. Спортын түхеэрэлгэ хэрэгсэлнүүд дуталдана. Һүүлэй 1,5—2 жэлэй туршада соёлой-спортивна комплекснууд яһала олоор байгуулагдаа. Энэ талаар Петропавловкын КСК олониитын дунда хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулна. Эндэ спортын олон секцинүүд хүдэлжэ, бүхы хүн зониие эдэбхитэйгээр хабаадуулдаг байна.

Хориин районой профсоюзай райкомой түрүүлэгшэ Т. Б. Балданова — хүдөөгэй ажалшадые соёлой талаар хангалгын, кадрнуудые хүмүүжүүлгын, социалис мүрысөө эмхидхэлгые һайжаруулгын, республикын кинофикациин талаар Гүрэнэй комитедэй профкомой түрүүлэгшэ Л. П. Шевченко кинолекторинуудые үргэдхэхэ, кинофикаторнуудай хүдэлмэриие һайжаруулха, үргэн ниитэ харагшадтай харилсаа холбоо тогтоохо асуудалнуудта тогтожо хэлэбэ.

Социальна болон гэр байрын, мүрысөөнэй түхэл шэнжэнүүдые хубилгалгын, гээгдагшэдтэ анхаралаа ехээр хандуулгын, үхибүүдые пионерэй лагерьта амаруулгын, дутуу дундануудые усадхалгын асуудалнуудта үгэ хэлэгшэд онсо анхаралаа хандуулаа.

КПСС-эй обкомой соёлой таһагые даагша Л. Ч. Нимаева, соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэ Т. З. Кириллина пленумэй хүдэлмэридэ хабаадажа, үгэ хэлэбэ.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

ХАРТААБХА, ОГОРОДОЙ ЭДЕЭН ТАРИГДАНА

Фоторепортаж

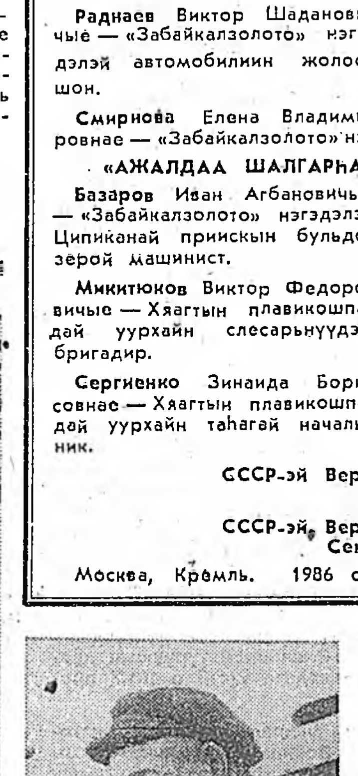

М. И. Ербановай нэрэмжэтэ совхоз-техникумэй таряашад, механизаторнууд эртынгээ орооһото ургамалнуудые тариха хүдэлмэреэ неделиин туршада дүүргээ, мүн 1260 гектарта силосэй ургамалнууд таригдаа. «Волоснец сибирский», «костер безостый» гэһэн нэгэ жэлэй ногоо 600 гектарта мүнөө тарижа дүүргэхэнь.

Эдэ үдэрнүүдтэ совхозой механизаторнууд 150 гектар дээрэ хартаабха тарижа захалба. Сэлгеэхэн Сэлэнгын эрьедэ совхозой дүршэл ехэтэй механизатор Григорий Семенович Гордеев 35 гектар газарта хартаабха тариба.

— Кордон гэжэ үзэсхэлэн гоё газарта жэл бүри хартаабха һайнаар ургадаг юм. Байгша ондо ургаса абтахал гэжэ һанагдана. Минии туһалагшад Николай Болонов, Сергей Смирнов гэгшэд оролдосотойгоор ажаллана, — гэжэ үнинэй хартаабхашан Григорий Семенович хөөрэнэ.

Манай тэрээнтэй хөөрэлдэхэ зуура АЗ-53 түхэлэй автомашина аяар холоһоо тооһо бурьялуулан хүрэжэ ерэбэ. Тус автомашинын жолоошон Николай Титович Власов эндэ хартаабхын үрэһэ асарһан байба.

Совхоз-техникумэй 2-дохи отделенидэ 1200 дүрбэлжэн метр талмайтай 6 теплицэ бии. Эндэ үгэрсэ ургуулагдадаг. Тэрэнһээ гадуур 18 гектарта огородой эдеэн таригдана. Теплицын үнинэй хүдэлмэришэд Елена Каленых, Галина Молокеева, Анна Плюснина гэгшэд коллектив соогоо онсо шалгардаг хүнүүд юм.

— Минии хүтэлбэрилдэг бригадада 10 хүн ажаллана. Тэдэнэр булта эбтэй эетэйгээр хүдэлдэг, ажалаа һайн мэдэхэ зон. Бидэ байгша ондо 11 гектарта капуста, 7 гектарта помидор, 5 гектарта үгэрсэ ургуулхабди. Мүнөө рассадаяа һуулгажа дүүргээд, мүнөө тэрэнээ харууһалнабди, уһалнабди. Эдеэ хоолой асуудалые шиидхэлгэ — түрүүшын ээлжээнэй зорилго гээшэ. Энэ зорилгые бидэ эгээл богони болзорто шиидхэхэ ёһотойбди, арга боломжотойбди,— гэжэ огородшод бригадир Валентина Федоровна Варфоломеева мэдүүлээ һэн.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Теплицын хүдэлмэришэн Елена Каленых рассада уһална; 2. Хартаабхын үрэһэ буулгагдажа байна; 3. Хартаабхашан Г. С. Гордеев.

С. БАЛДУЕВАЙ фототекст.

АДУУШАН

ХОНГОР УЛААН зээрдэ мори унанхай, һалхи бордоһондо дагжарһан шарайтай, хүхюу зантай, таби гарамгай наһанай хүнэй һүрэг адуу тууһаад, энгэр жалгаар ябахада, дутынь малшад эжэлүүдгүй;

— Семёнмай яагаа эртэ адуугаа залаһа гээшэб,— гэлдэхэ. Энэ нүхэрнай Санагын совхозой үнинэй адуушан Семен Доржиевич Цыренов болоно. Семеной үдхэһэн һүрэгүүд хэдэн азаргын болоһон байха, хэды гэгшын олон толгой гүрэндэ тушаагаа гээшэб!

Ганса үнгэрһэн жэлдэ тэрэнэй һүрэгһөө табяад толгой адуун тушаагдаһан юм. Арбан нэгэдэхи табан жэлэй һүүлшын жэлдэ тэрэ зуун гүүнһээ далан унага абаха түсэбтэй һаа, далан хоёр унага абажа, совхоз соогоо эрхимлэһэн байнэ.

Семён Доржиевич байгша ондо мүн зуун гүүнһээ тэдыл унага абаха түсэбтэй юм. Тэрэнэй харадаг найман азаргын адуун соо зуун хорин табан гүүн бии юм. Тэдэнһээ бэшэниинь даага, гунад, шүдэлэнгүүд. Хамта дээрээ 309 толгой адуутай.

Коммунис партиин XXVII съездын шиидхэбэринүүдые нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхын түлөө Семён Доржиевичай саашадаашье «хүнэһэн малгайгаа абангүйгөөр» хүдэлхэ байһандань этигэнэбди. Тэрэ өөрынгөө баян дүй дүршэлые залуу үетэндэ дамжуулха зорилготойгоор нёдондо жэлһээ хойшо һая армиһаа орэһэн Семен Гундуевтай адуун һүрэгүүдээ харууһална. Хаана, ямар үдэр адуу манахада һайн байхаб гэхэ мэтын асуудалаар залуу нүхэртөө аша туһатайгаар заабарилжа б а й д а г гэжэ адуун ажахын бригадын бригадир Даша-Нима Гэндэнович Балуев хөөрэнэ. Ингэжэ Семен Доржиевич хорин хоёрдохи хабараа адуун һүрэгөө захадажа ябана. Тэрэнэй ажал абаһаар харахада, баримтатай бэшэ шэнгишье һаа, ажахынгаа хэрэгтэ нилээд туһа нэмэри болоһон байха. Гэр бүлэһөө үбэл, зунгүй холо ябаха гээшэ тиимэшье хүнгэхэн бэшэ гээшэ ааб даа. Тэрэнэй табан үхибүүд нютагайнгаа дунда һургуули дүүргээд, булта ажал хүдэлмэритэй, Закаменск хотодо ажаһуудаг юм.

Мүнөө адуушанай халуун хаһа — шэнэ түл абалгын үе оронхой.

— Зээрдэнүүдэйтнай һүрэг Зэдын эхеэр ээлэ татажа байглэ,— гээд, дүршэлтэй адуушанда амжалта хүсэхэ дүрэн хүрэнэ.

Аюша ДОНОЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

...УУЛИИН РЕФОРМЫЕ БЭЕЛҮҮЛНЭБДИ

...СЫН ЭБЭРЫЕ ...М ШҮҮРЭХЭ»

[illegible]

шухала хэрэгсэлнүүд гээшэ ааб даа.

Машиноведениин хоёр, техническэ ажалай хэшээлнүүд нэгэ багша — хамта гурбан хүн ажалай hуралсалые Гильбэрын hургуулида хүтэлнэ.

Манай hургуулиин харьяата ажахы болохо «Заветы Ильича» совхоз hургуулида али болохо хоор туhалдаг. Илангаяа hуралсалай кабинедүүдые тэхеэрхэ хэрэгтэймнай туhаламжа үзүүлнэ. 1983—1985 онуудта тракторай, хүдөө ажахын машинануудай модельнүүдые, тренажер, техническэ ажалай кабинедтэ универсальна верстак абажа үгэhэн байна.

Гэбэшье бүхы юумэн хүсэшэнхэй гэжэ мэдүүлхэдэ бэшэ ааб даа. Харуулан ойлгуулха зүйлнүүд — таблицанууд, плакатууд дутаадана. [illegible]

[illegible]

Хоёр гектар талмайhаа 260 центнер үгэрсэ, 12 гектарhаа 2100 гаран центнер капуста, 7 гектарhаа 1000 гаран центнер кузику үргүүлхэ түсэбөө hургашад дүүргээ hэн. Баталагдаhан хэлсээнэй ёhоор, совхоз [illegible] хангаа.

Үшөө совхозой 5 теплицэдэ hурагшад хүдэлжэ гараа hэн.

10-дахи классай зургаан hурагшад [illegible] 1000 хурьга [illegible]. Алемжа Дашиев, Гансан Намсараев, Клава Нимацыренова, Лилия Кишиктуева, Жаргал Бальжинимеева, Зорикто Очиров [illegible]

[illegible]

С. ДАШИЕВ,
Ивалгын районой Гильбэрын дунда hургуулиин техническэ ажалай багша.

МНРП-гэй XIX СЪЕЗДЫЕ УГТУУЛАН

ЭРДЭНЭТ — АРАДАЙМНАЙ ОМОГОРХОЛ

Монгол hайхан ороной хойто хубида урган бодоhон залуу хото Эрдэнэт ошоходоо, эндэхи предприятинуудай ажал хүдэлмэриин эршэ, дэлисэ, хүн зонойнь хүсэл эрмэлзэл абаhаар ойлгохоор байдаг. Майн эдэ үдэрнүүдтэ хабарай нёран доро хотын үйлсэнүүдээр ябахадаа, хүн зонойнь баясхалан найдалаар түгэсые, холын хараа бодолтойгоор ажаhуудагые тэмдэглэмээр.

hаяхан боложо үнгэрhэн партийна конференци дээрээ Эрдэнэтын коммунистнууд үндэр амжалтануудаар түгэсхэhэн үнгэрhэн табан жэлэй үрэ дүнгүүдые зүбшэн хэлсээ юм. Хотын промышленна предприятинууд түсэбhөө гадуур 100 гаран миллион түхэригэй продукци үйлэдбэрилэн гаргаа.

Эрдэнэт мүнөө ороной тон шухала промышленна түбүүдэй нэгэниинь боложо тодорхойлоо. Эндэхи завод болон фабриканууд хариин гүрэнүүдтэ худар эльгээгдэдэг бүхы промышленна эд бараанай 40 процентые үйлэдбэрилнэ ха юм. «Эрдэнэт» гэжэ ашагта малтамал шанаржуулгын комбинат арадайнь омогорхолынь гэжэ хэлэхэдэ алдуу болохогүй. МНР болон СССР-эй хамтын хэшээл оролдолгын хүсөөр бодхоогдоhон зэд-молибденэй руда олзоборилдог энэ асари томо промышленна предприяти богонихон болзор соо ашаглагдан, проектнэ хүсэндээ орожо, жэлдээ 16 миллион тонно ашагта малтамал буйлуулна. Ойрын үедэ тэрэнэй хүсэ шадалынь, үйлэдбэрилхы арга боломжонь үшөө эридээр дээшэлүүлэгдэхэ хараатай юм.

Хооhон хүудам талада үльгэр соохидол урган бодоhон энэ эдир хото имагтал ганса ашагта малтамал шанаржуулдаг комбинадаараа суурхадаг бэшэ ааб даа. Эндэhээ аха дүү социалис оронуудта, хариин бусад гүрэнүүд худар жэл бүри миллион шахуу метр Монгол уран гоё угалзатай хибэс эльгээгдэдэг. Тэрэнэй шанар, уран нарин нэхэлгэ, мартагдашагүй хээнүүд тухайнь баhал hураг суу холо, дүтүүр тараhан байха. Тон hаяын сагта ашаглалгада үгтэhэн ой модо бэлэдхэдэг томохон предприяти хүсэндөө орожо байнхай. Эрдэнэтын томо, жэжэ барилганнуудые шухала материалаар таhалгаряагүйгөөр хангаха хүдэлмэри тэрээндэл даалгагданхай юм. Тиихэдэ горнягуудые болон барилгашадые эдеэ хоолой зүйлөөр хангажа байха зорилготойгоор эмхидхэгдэhэн «Цаган Толгой» гэжэ hангай ажахын коллектив урдаа тодорхой хараа түсэбүүдые табяад хүдэлхэ зуураа, муу бэшэ үрэ дүн түйлэнэ. Баригдажа байгаа ТЭЦ-эй түхэл шэнжэ эли бодо тодоржо эхилээ. Өөрөө Эрдэнэт хото хурдан түргэн, ямар нэгэн баатар хүбүүндэл, «үдэр бүри ундыжэ, хоног бүри хотойно».

— Эрдэнэтын иимэ эршэ хүсэтэйгөөр хүгжэлтын гол үндэhэн хадаа хүн зонаймнай хүсэн түгэс ажал ба монгол-совет хэтэ мүнхын хани барисаан мүн,— гэжэ МНРП-гэй городской комитедэй нэгэдэхи секретарь нүхэр Б. Мянганбаяр мэдүүлнэ.— Уралан нарижуулагшадай, hурган хүмүүжүүлэгшэдэй гү, али шеф ёноной туhаламжа хүргэгшэдэй hайн hайхан хүдэлөөе, холын хараата үүсхэлые имагтал коммунистнууд эхилдэг заншалтай. Тэдэнэр лэ бүхы хэрэгүүдэй манлайда дабшана. Ажалай түрүүшүүлэй, ударнигуудай 70 процентнь, hурган хүмүүжүүлэгшэдэй 40 процентнь МНРП-гэй гэшүүд юм. «Коммунистнуудай хүдэлhэн газарта гээгдэгшэд байха ёhогүй» гэhэн уряа диилэнхи коллективүүдтэ хүүлижэн нэбтэрүүлэгдээ. Үнгэрhэн табан жэлэй туршада уралан нарижуулагша болон ухаалан зохёогшод хоёр мянга гаран тодорхой дурадхал оруулжа, тэдэнь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэhэн байна. Энээнэй ашаар дүн хамта арбан миллион түхэригэй алмалта, арьбалалта хэгдээ. Тиихэдэ Эрдэнэтын предприятинууд гол түлэб шанерайнгаа талаар нэгэдэхи категориин продукци үйлэдбэрилдэг юм. Энэнь орон доторхи юрэнхы үрэ дүнгhөө хоёр дахин ехэ болоно.

Монгол ба совет мэргэжэлтэдэй ашаг үрэ ехэтэй харилсаа холбоон манай урагшаа дабшалгые хурдадхадаг хүсэн түгэс зэбсэг болонхой гэжэ МНРП-гэй городской комитедэй нэгэдэхи секретарь тэмдэглэбэ. Имагтал Эрдэнэтын барилгын талмайнууд дээрэ интернациональна бригада, халаан болон экипажнуудай мүндэлhэн ушараар бидэ хуулита ёhоороо омогорхонобди. Манай жэшээгээр иимэ бригада, халаан, экипажнууд Монгол hайхан ороной бүхы томо предприяти, барилгануудта эмхидхэн байгуулагданхай. «Совет дүй дүршэл—амжалтын эшэ үндэhэн» гэhэн hаранууды жэл бүри үнгэргэлгэ hайхан заншал болонхой. Тэдэл hарануудые эдэбхитэйгээр, үргэн дэлисэтэйгээр үнгэргэhэнэй ашаар совет түрүү дүй дүршэлые промышленностьда, барилгада, ажахые хүтэлбэрилгэдэ нэбтэрүүлхэ зорилго хангагдана гээшэ.

Манай ороной коммунистнууд КПСС-эй XXVII съездын материалнуудые ехэл хангалта, hонирхолтойгоор шудалжа байнхай гэжэ Б. Мянганбаяр хөөрэлдөөнэйнгөө түгэсхэлдэ хэлэбэ. Тэдэл документнүүд нэгдэхэеэ байгаа МНРП-гэй XIX съездэдэ бэлдэхэ хэрэгтэмнай бидэнине, Монголой коммунистнуудые, зоригжуулна гээшэ.

Ким БОЛДОХОНОВ,
ТАСС-ай корр.
Улаан-Баатар.

Дэндэвийн ПҮРЭВДОРЖ

Ленин минии зүрхэндэ

Үлгыдүүлэн би үрсэнаб
Үер урасхал соо,
Манай юртэмсэhөө
Мавзолей руу шудхадаг
Улад зоной
Урасхал соо
Аярхан би үлгыдүүлнэм...
«Агуу Ленин,
Багша Ленин», — гэжэ
үгүүлнэм.
Хорвоо замбида тэрээнтэй
Холболдон нэгэтэш
золгоогүй,
Хожомынш нүхэд болоогүй
Холо, ойрын хүнүүдэй
Мянга мянган нюдэд,
Мянга мянган зүрхэд
Хоорондоо шэбэнэлдэн,
Хотогор уужам талмайгаар
Хойно хойноhоо урдана...
Урдам минии —
Улаан одод,
Кремлиин ордон!
Урдам минии —
Улаан талмай,
Кремлиин хана байн!
Энэ ханын али талада
Энеэбхидhэн шарайтай тэрэ
хүн
Эрэлхэг монгол
Сүхэ-Баатарые
Эльгэлэн абажа золгоо
хаб!
Ухаа хонгор зүhэтэй
Зандан ташуурай голhоо
гарган,
Уласай хэрэг, үгэтэй
Зар бэшэгээ уншаа
hэн хаб!
Аха дүүгэй зам гаргажа,
Анхан хэhэн алхамынь
Анхаран мүнөө хараа hаа,
Али таладань үлөө хаб!
Үлгыдүүлэн би үрсэнам...
Үер соо,
урасхал соо
Манай юртэмсэhөө
Мавзолей руу шудхадаг
Улад олоной
Урасхал соо.
Удааруулнаб би алхамаа:
Өөрөө Ленин
Мүнхын нойрто абтанхайл.
Зүрхөөрөө Ленин
Зүг бүхэнине шагнанхайл.
Улаан тугууд
Хүндэтэ харуулда
жагсанхай,
Улаан сэсэгүүд
Угтан манине задаранхай.
Эхэ оронойнь
Эрхэ сүлөө хэтэдээ
манданхайл.
Агаар шэнгеэр,
Амин шэнгеэр
арадтаа hанагданхай.
Тиимэл хадань
Хүсэтэ энэ урасхал
бууранагүй,
Хүнэй зүргэ
Хүрэжэ ерээд
эндэ дууhанагүй.
Харамтай даа,
Харанагүй манине
Ленин мүнөө —
Хамагые хайрладаг
Хара нюдэдынь анигданхайл.
Уярамаар даа,
Улад олонине Ленин мүнөө
Урмашуулан үряалнагүй —
Уянгата хоолойнь
замханхайл.
Урин хабарай наран
Улаан талмайда сасарна,
Ульhата эншээрээ шаран,
Уладай шарайда задарна.
Мавзолейhээ эхи абажа,
Мянга түмэн гөрхөдтөл,
Зүрхэндөө Ленинине
шэнгээhэн,
Зүhэ шарайгынь hэргээhэн
Хүн зоной урасхал
Хүсэтэ долгёор эбхэрнэ,
Зүг бүхэн руу тарана,
Шэг бүхэндэ шэнгэнэ.
Ленин
минии зүрхэндэ,
Хүүгэд багашуулай
зүрхэндэ
Хүн түрэлтэнэй зүрхэндэ
Хүрэжэ
ингээд ерэнэл,
Хүсэл зоригынь нэмэнэл,
Хүсэ шадал үгэнэл,
Тэмсэлэй туг үргэнэл,
Тэмсэлдэ хүтэлнэл!

А. ЖАМБАЛДОРЖИЕВ
оршуулба.

Ургажа ябаа үетэнине али бүхы талаhаань адли тэгшээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ МНР-тэ онсо анхарал хандуулагдадаг гээшэ. Эдир техник, байгаалида дуратайшуулай ордонгууд, уран hайханай мастерскойнууд баригданхай. Уран hайханай самодеятельностиин харалганууд саг үргэлжэ үнгэргэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Баатарай 60-дахи хүүгэдэй саадай хүмүүжэмэлнүүд концерт харуулжа байна.

МОНЦАМЭ—ТАСС-ай фото.

үрэтэ ажалай, элүүр байдалай түлөө

...ЛАДУУЛЖА ...ЛОХОГҮЙ

[illegible]

манданууд район доторой мүрысөөндэ нэгэдэхи hуури эзэлhэн байна. Геологуудай тосхон Перевал район дотороо эгээн түрүүшээр архидалгагүй байдалтай нютаг гэжэ соносхохо тухайгаа мэдүүлhэн юм.

Архиншадые хэhээхын тула шанга хэмжээнүүд абтадаг. Ажалаа хэнгүй зайгуултагшадай үдэрнүүдын амаралтын үдэрнүүдhээ хаhагдадаг, үгтэхэ ёhотой шангын болюулагдадаг, түлбэригүй путевконууд үгтэдэггүй. Ажал дээрээ архи уужархёод ябаhан хүнүүд коллектив соогоо зүбшэн хэлсэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, байгша оной март hарада модошо дархан Ф. К. Непомнящих, дизелист В. А. Мордовской гэгшэдээр 50—50 түхэриг яла түлүүлхэ, хүдэлмэришэ Л. А. Бобровниковой салин хүлhыень hамгандань үгэхэ гэжэ цехэй хамтын суглаан шиидхэhэн байна.

Тус коллектив архидалгатай эрид шанга тэмсэл ябуулжа, ажалай журам ба гурим hайжаруулха талаар зарим тэды амжалтануудтай гэхэдэ алдуу болохогүй.

Гэхэтэй хамта зарим предприятинууд, организацинуудай, совхозуудай партийна, комсомолой, профсоюзай организацинууд архидалгатай тэмсэлээ үдэр бүри оролдолгын хэрэг болгожо шадаагүй байhаар. Жэшээлхэдэ, Нижнеангарскын барилга-заhабарилгын участогай коллективтэ архидалгатай тэмсэл хайша хэрэгээр ябуулагдана. Тус участогай ниитын эмхинүүд муугаар хүдэлнэ, «журамай үдэрнүүд» ёhын тэдысэ үнгэргэгдэнэ. Тус РСУ-гай 20 хүн олоной газарта hогтуугаар ябаhанайнгаа түлөө 1985 ондо милициин хүдэлмэрилэгшэдтэ баригдаhан юм.

Архидалгагүй байдалай түлөө тэмсэдэг бүлгэмэй эхин организаци эндэ эмхидхэгдээгүй байhаар.

Архидалгатай тэмсэл hуларуулжа болохогүй гэhэн эрилтэ манай парти табина гээд мартаха ёhогүйбди.

Д. ЦЫРЕНОВ,
архидалгада эсэргүүгээр тэмсэдэг республиканска hайн дуранай бүлгэмэй соведэй инструктор.

ТАСС — АПН
ХИЛЫН СААНАhАА

ЗАСЕДАНИ БОЛОБО

ЖЕНЕВЭ. Ядерна болон замбуулинай буу зэбсэгүүд тушаа совет-американ хөөрэлдөөнүүдэй үндэhөөр замбуулинай зэбсэг хэрэгсэлнүүдэй бүлэгэй заседани болобо.

ХАМТЫН ХЭМЖЭЭНҮҮД

КАБУЛ. СССР-эй болон Афганистанай хоорондохи экономическа, техническэ харилсаанай асуудалнуудаар 1985 оной августын 27-до гар табигдаhан хэлсээ бэелүүлхэ хамтын хэмжээнүүдые ДРА-гай Министрнүүдэй Совет hайшааба. ДРА-гай хойто хубида газай ашагта малтамал элирүүлэн нээхэ, түхеэрэлгэ хэрэгсэлнүүдые шэнэлхэ, газай хоолой соргонуудые татаха, электродамжуулгын линиинүүдые, электростанцинуудые, автомобильна харгынуудые бариха хүдэлмэри үргэдхэхые энэ документ хараална.

Мазари-Шариф болон Шибирган хотонуудта социально-ажаhуудал хангалгын объектнүүдые бариха хүдэлмэрине улам түргэдхэхэ шиидхэбэринүүд абтаа. Национальна техническэ кадрнуудые бэлдэлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаха байна.

Энэ программые бэелүүлгэ ДРА-гай национальна экономико бэхижүүлгэдэ, афган арадай ажабайдалые улам hайжаруулгада, СССР-эй болон ДРА-гай хоорондохи харилсаае саашадань хүгжөөлгэдэ шухала алхам болохо байна гэжэ Бахтар агентство тэмдэглэнэ.

РАДЖИВ ГАНДИИН МЭДҮҮЛГЭ

ДЕЛИ. Ядерна туршалгануудые болюулалгаяа байгша оной августын 6 болотор hунааха гэhэн Советскэ Союзай шиидхэбэринүүдые Индиин премьер-министр, бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй хүдэлөөнэй түрүүлэгшэ Раджив Ганди үндэрөөр сэгнэбэ. Африкын дүрбэн орондо — Замбида, Зимбабвида, Анголодо, Танзанида ошожо ерэhэнэйнгээ hүүлээр Делидэхи Индира Гандиин нэрэмжэтэ уласхоорондын аэропорт дээрэ журналистнуудай урда үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ. Тэрэ ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, иигэжэ хэлээ: «КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой соносхоhон Советскэ Союзай энэ шиидхэбэрине бидэ али болохоор hайшаанабди. Ядерна буу зэбсэг хуряалгада СССР-эй тон hайнаар хандадаг байhыень энэ алхам элирхэйлэн гэршэлнэ. Ядерна буу зэбсэгүүдые хуряалгын асуудалнуудаар табан түбиин зургаан ороной хүтэлбэрилэгшэдэй удаадахи уулзалга августын 6-да болохо. Ядерна буу зэбсэгтэй бусад оронуудhаа нимэрхүү бүтэмжэтэй hайн дурадхалнуудай орохыень тэрээндэ хабаадагшад найдана».

АМЖАЛТАТАЙ ЯБУУЛГАНУУД

ЛУАНДА. Намибиин газар дайдые хуули бусаар булимтаран эзэмдэhэн ЮАР-ай расистнуудта эсэргүү ябуулгануудаа Намибиин Арадай-сүлөөрэлгын арми амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна гэжэ Баруун-Урда Африкын арадай эмхиин (СВАПО) эндэ тараагдаhан коммюнике соо заагдана. Байгша оной январиин 1-hээ майн 10 болотор Арадай-сүлөөрэлгын арминн сэрэгшэд расис ЮАР-ай булимтаралгын арминн 430 гаран солдат болон офицерые хүлhөөнь буулгаhан байгаа. Ехэ буу зэбсэгүүд, hомо хэрэгсэлнүүд булягдажа абтаба.

Апартеидэй хархис захиргаанда эсэргүүгээр шууд сэхээр тэмсэжэ байhан Намибиин арадта туhаламжа, дэмжэлгэ үзүүлхэ ёhотойбди гэжэ коммюнике соо тэмдэглэгдэнэ.

ТОГТООЛОЙ ПРОЕКТ

НЬЮ-ИОРК. Экономическа ба социальна соведэй (ЭКОСОС) эндэ боложо байhан хабарай сесси дээрэ Белоруссиин ССР-эй саг үргэлжын түлөөлэгшэ Л. И. Максимов Болгариин, БССР-эй, ГДР-эй, Польшын, Румыниин, СССР-эй, УССР-эй зүгhөө Эб найрамдалай уласхоорондын жэл тухай тогтоолой проект дурадхаба.

Ядерна буу зэбсэгэй үе сагта дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдал сахиха гээшэ шухала удха шанартай гэжэ БССР-эй делегат хэлээ.

ШЭНЭ ҮҮСХЭЛНҮҮДЫЕ ДЭМЖЭНЭ

УЛААН-БААТАР. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой совет телевиденеэр хэлэhэн үгэ соохи шэнэ эб найрамдалта үүсхэлнүүдые Монголой Арадай Республика бүримүhэн дэмжэнэ гэжэ МНРП-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь Жамбын Батмүнх мэдүүлээ. Али бүхы ядерна тэhэлэлгэнүүдые нэгэ талаhаа болюулалгые 1986 оной августын 6 болотор hунааха гэhэн Советскэ Союзай шиидхэбэри ядерна дайнай аюулые зайсуулан сараха талаар шэглүүлэгдэhэн СССР-эй эсэшэ сусашагүй хүсэлэл оролдолгонуудай толотомо гэршэ болоно. Хэрбээ США-гай энэ жэшээе даган дэмжээд байгаа hаань, үхэлэй аюулта буу зэбсэгүүдые бүрин хүсэдөөр усадхан зайсуулха харгы зам нээгдэхэ байна.

ПЛЕНУМЭЙ ШИИДХЭБЭРИНҮҮДЫЕ hАЙШААНА

КАБУЛ. Бахтар агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, ДРА-гай зарим провинцинуудта НДПА-гай комитедүүдэй пленумүүд, олониитын митингнүүд, суглаанууд болобо. НДПА-гай ЦК-гай XVIII пленумэй шиидхэбэринүүдые, нүхэр Наджибые НДПА-гай ЦК-гай Генеральна секретаряар hунгаhыень дэмжэжэ байhанаа тэдээндэ хабаадагшад мэдүүлээ. НДПА-гай ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн С. М. Зерай, НДПА-гай ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, НДПА-гай ЦК-гай секретарь М. Барьялай, НДПА-гай ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРА-гай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо М. Рафи гэгшэд Кабулда, Тахарта, Нангархарта болоhон комитедүүдэй пленумүүдэй хүдэлмэридэ хабаадаhан байгаа.

«ОДОТО ДАЙНДА» ЭСЭРГҮҮ УРЯА

ВАШИНГТОН. «Одото дайнай» программые бэелүүлгэдэ эсэргүүсэhэн уряатайгаар, США-гай, Канадын болон Баруун Европын 10 ороной политическэ ба ниитын 110 гаран элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшад ба эрдэмтэд дэлхэйн оронуудай, гүрэнүүдэй ба правительствануудай толгойлогшонортo хандаба.

ФРГ-гэй урдын федеральна канцлер В. Брандт, урдын премьер-министрнүүд: Великобританиин — Э. Хит, Даниин — А. Иоргенсен, Норвегиин — П. Бортен, Голландиин И. Ден Ойл, Финляндиин Наукануудай академиин президент Э. Аллардт, Торонтын университедэй ректор Дж. Игнатьеф, США-гай буу зэбсэгүүдые хинаха ба зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряаха агентствын директор байhан П. Уорнке, США-гай ЦРУ-гай директор байhан У. Колби, США-hаа ООН-ой дэргэдэ саг үргэлжэ байhан түлөөлэгшэ Э. Янг, Великобританиин лейборис партиин хүтэлбэриин гэшүүн Д. Хили, Великобританиин либеральна партиин хүтэлбэрилэгшэ Д. Стил, элитэ мэдээжэ эрдэмтэд Г. Бете, К. Саган, Дж. Гэлбрайт гэгшэд тэдэнэй тоодо ороно.

Замбуулинай дайдада буу зэбсэгүүдые гаргаха гээшэ бүхы дэлхэй дээрэ тон ехэ аюул тохёолдуулха байна гэжэ документ дотор заагдана. «Ядерна буу зэбсэгүүд ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые усадхахагүй юм»,—гэжэ тэрээн дотор хэлэгдэнэ. —Юрэдөөл, тэдэ энээнине зайсуулан сарахаhаа байтагай ядерна дайнай аюулые улам hужэрөөхэ байhаниинь элитэ.

Социалис хани харилсаан

«ХИБЭС НЭХЭХЭ ГЭЭШЭ ДУУ ЗОХЁОhОНТОЙ АДЛИ»

Энэ эртэ урдын азербайджан оньhон үгэ хибэс нэхэлгын үнэхөөрөө орёошье, ажал хүдэлмэри ехэтэйшье байhые яаха аргагүй гэршэлнэ. Юуб гэхэдэ, хүн зоной нюдэ хужарлуулха хибэс нэхэхын түлөө ямар ехэ тэсэбэри, ухаанай гүйсэ, уран гарай нугалбари хэрэгтэй тээшэб!?

Азербайджан үни холын сагhаа хойшо гараар нэхэмэл хибэсүүдээрээ суурхадаг юм. Манай ээрын урда тээхи хоёр мянгаад онуудай үедэ эндэхи урашуул хибэсүүдые нэхэн бүтээжэ эхилhэн намтартай юм гэжэ эрдэмтэд-түүхэшэд баталан хэлэдэг. Азербайджан эхэнэрнүүдэй уран гар дороhоо гараhан мартагдашагүй угалзаар шэмэглэгдэhэн хибэсүүд уласхоорондын элдэб выставкэ, ярмагууд дээрэ эгээл үндэр шангуудта хүртэhэн байдаг.

Хибэс нэхэлгын нюусануудтай танилсахын тула Азербайджанай ниислэл Баку хото Монголой Арадай Республикаhаа нэгэ бүлэг басагад ерээ hэн. Каспиин далайн эрьеын энэ хотын техническэ мэргэжэлэй 74-дэхи училищида далаад оной hүүл багаар аха дүү оронhоо ерэhэн басагад hуралсалаа эхилhэн намтартай. Тэрэ гэhээр Монгол ороной дүшэ гаран эдир урашуул училищи түгэсхөөд, мүнөө үень Улаан-Баатарай хибэсэй комбинадта амжалта түгэс ажаллажа байнхай. hуралсалай үедэ олоhон мэргэжэл шадабарияа хүгжөөжэ, тэдэнэр ёhотойл мастернууд болоно шалгараа.

Мүнөө үедэ Бакугай техническэ мэргэжэлэй училищида МНР-эй 74 түлөөлэгшэнэр hуража байнхай.

...Томонууд түмэр тулгануудтай hаруул уужам таhалганууд соо гурба-дүрбөөрөө монгол басагад hууна. Тиимэ түмэр тулгануудые хибэс нэхэгшэд станогууд гэжэ үнинhөө хойшо нэрлэдэг юм. Дээдэ шалаhаа доодо шала хүрэтэрнь элдэб үнгөөр шэрдэгдэhэн ноохон утаhанууд hанжанхай. Монгол басагад туд тудтаа бэе бэеhээ холо холохоно байгаад, айхабтар түргэн элдэб уялаануудые, угалзануудые нэхэнэ. Хургадайнь гүйхэ, матаран нугархань зуралзан харагдана хэбэртэй. Станогhоо станогто, заримдаа анхаралтайгаар харан зогсолготойгоор, үйлэдбэриин hуралсалай мастер Валида Османова алхална. Хэрбээ хэн нэгэнэйнь ойлгожо ядаа, hаатаа гээшэ hаань, хажуудань ерэжэ зүбшэл, заабари үгэдэг, урма, зоригоо хухараа hаань, дэмжэдэг заншалтай. Саг үнгэржэл байна. Хибэсшье үзэмжэтэй болоно, hолонгын долоон үнгөөр наадажа эхилбэ гээшэ гү гэжэ hанахаар...

— Манай амжалта түгэс hуралсалда эндэ тогтоогдоhон таатай зохид эрхэ байдал сэхэ нүлөөлнэ, — гэжэ монгол студентнүүдэй хүтэлбэрилэгшэ Алтанцэцэг мантай хөөрэлдэхэдөө мэдүүлбэ. — Мастерскойнуудынь техническэ талаhаа гүйсэд хангагданхай, училищиин hуралсалай болон үйлэдбэриин газарнууд түхеэрэлгэ hайтай. Хибэс нэхэлгын онол шадабари заадаг мастернууд урин зөөлэн зантай, мэргэжэлэй талаhаа бэлэдхэл hайнтай зон юм. Энэ училищиин багшанар, хүтэлбэрилэгшэд манда онсо анхарал хандуулдаг, hанаагаа зобожо байдаг гэжэ тэмдэглэхэ хүсэлтэйб. Баян дүй дүршэлөө, эрдэм мэдэсээ сүм бидэндэ дамжуулха гэжэ оролдодог байна.

Гурбадахи курсын студентка Энхэжаргал Улаан-Баатарай 19-дэхи hургуули дүүргэмсээрээ Баку hурахаяа ерэhэн намтартай.

— Совет Азербайджанай ниислэл хотодо ерэжэ мэргэжэл олохо аргатай байhандаа баясанам, — гэжэ тэрэ хөөрэбэ. — Каспиин далайн ногоон долгидоор хүбөөлэгдэhэн энэ хотодо ходоодоо наратай сэлмэг байдаг, хүндэмүүшэ зантай, hайхан сэдьхэлтэй хүн зон ажаhуудаг юм. Хибэс нэхэлгын мэргэжэлэй нюусануудтай хүсэд дүүрэнээр танилсахын тула хүсэ шадалаа гамнахагүйбди. Хэмнайшье хожомоо Эхэ оронойнгоо аша туhада ажаллаха, ажаhууха хүсэлтэй...

Тофик РАДЖАБИ.
(АПН).

Соёлой һонин

БАЯН БЭЛИГЭЭРЭЭ БАЯСУУЛАА

Районой соёлой, ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангадаг предприятиин, худалдаа наймаанай, кинофикациин, библиотекын, медицинын хүдэлмэрилэгшэд арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын жэлэй хурдадхалгын хабар ажаллажа байһан колхоз, совхозуудай механизаторнуудай урма зоригые улам бадаруулха гэһэн гол зорилготойгоор ажалаа эрхилжэ байна. Эдэ бүхы хэмжээ ябуулганууд КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэтэй нягта холбоотой ха юм.

Хурамхаанай районой соёлой байшангай дэргэдэ байгуулагдаһан агитбригадын гэшүүд медицинын, библиотекын, худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Сагаан-Нуурай тракторно-таряан ажалай бригадада һаяхан ерэжэ, концерт харуулба. Эдэ үдэрнүүдтэ тэдэнэртэй Зүүн Сибириин технологическа институдай ахалагша багша, физико-математическа эрдэмэй кандидат, «Знание» бүлгэмэй лектор Ю. С. Алексеев ябалсажа, «Эрдэм-техникын хүгжэлтые хурдадхаха тухай» һонирхолтой лекци уншаһан байна. Таряашад хэды сүлөөгүй ажаллажа байгаашье һаа, үдэрэй 4 часта улаан булан соогоо олоорсо суглараа. Ушарынь гэхэдэ, энэ үдэр районой соёлой байшангай агитбригадын хажуугаар өөһэдынь нютагай хүдөөгэй клубай уран бэлигтэн ерэлсэжэ, һонирхолтой нааден харуулагдаа бшуу.

Концертын урда тээ тус агитбригадые хүтэлбэрилжэ ябаһан, агропромышленна комплексын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай райкомой түрүүлэгшэ Б. Б. Дармаев районой-нгоо ажал хэрэгүүд тухай тобшохоноор хөөрөөд, лектортэ үгэ үгэбэ. Нүхэр Алексеев элидхэл соогоо КПСС-эй XXVII съезд дээрэ баталагдан абтаһан ороной социальна ба экономическа хүгжэлтын гол шэглэлнүүд дээрэ тодорхойгоор тогтоо. Удаань хоёр агитбригадын концертые тэдэнэр нэрьемэ халуун альга ташалгаар угтан абаа. Районой соёлой байшангай агитбригадын түлөөлэгшэ Елизавета Багаева ирагуу гоёор дуулаһанайнгаа түлөө бүхы харагшадай зүрхэ сэдьхэлые эзэлһэн байна. Ирина Дабаева испан, татар танцануудые һайнаар гүйсэдхэжэ, нэгэнтэ бэшэ халуун альга ташалгаар угтагдаа. Баянист Жаргал Цыбиков концертын амжалтада өөрынгөө хубитые оруулаа гэжэ тэмдэглэлтэй.

Мүн лэ энэ үдэр аптекын хүдэлмэрилэгшэд тэдэнэртэй хамта ябахадаа, ганса полевой стан дээгүүр бэшэ, харин малай гүүртэ, отарануудаар айлшалжа, эм домоор гүйсэд хангаһан байна.

Эдэнэр үглөөдэрынь Гааргын, Дэрээнэй совхозуудай, нүгөөдэрынь Аргатын совхозой полевой стануу дэрэ баһал иимэрхүү уулзалгануудые үнгэргөө.

Д. ДОНДОКОВ.

«БАЙГАЛАЙ» ХОЁРДОХИ НОМЕР

Манай республикын Уран зохёолшодой холбооной үмэнэһөө хэблэгдэдэг уран зохёолой, олониитэ-улас түрын «Байгал» журналай энэ жэлэй хоёрдохи номер мэнэ һая хэблэлһээ гаража, олон тоото уншагшадтаа эльгээгдэбэ.

Буряадай АССР-эй арадай уран зохёолшо Михаил Жигжитовэй «Сагаан тахяа жэл» гэжэ романай 5 бүлэг эндэ барлагдаба. Монголой арадай хубисхалые эрхилэгшэ, МНРП-е байгуулагша Сүхэ-Баатарай намтар номой үндэһэн боложо үгөө.

Мүн Цырен-Дондог Хамаевай «Ангирай гуниг» гэжэ туужа бии.

Буряадай АССР-эй арадай поэт Цырен-Дулма Дондокова 75 наһаяа угтаба. Георгий Дашабылов «Үе сагай гуурһаар...» гэһэн һанамжанууд соогоо поэдэй зохёохы ажал ябуулга тухай бодомжолно. Цырен-Дулма Дондоковагай өөрынь хэдэн шэнэ шүлэг толилогдоо.

Буряадай комсомолой шангай лауреат Лопсон Тапхаевай «Далайн эрьедэ», «Харгыда нюдэ хулгайлнаб», «Пискаревой булашада» гэһэн уянгата мүрнүүд «Байгалай» 2-дохи номерто барлагдаһан байна.

«Очерк, публицистикэ» гэһэн гаршаг доро хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй доктор Е. Баранниковагай бэшэһэн «Монголой буряад үльгэршэд ба дуушад» гэһэн статья барлагдаа.

«Агуу Илалтаһаа оройдоол хоёр һара урид гвардиин полковник Борсоев Владимир Бузинаевичай наһа бараһаниинь хэды гомдолтой гээшэб,— гэжэ техническэ эрдэмэй доктор, профессор Н. Резник «Курска дүхэригһөө Днепр хүрэтэр» гэһэн дурдалга соогоо бэшэнэ. — Тиигэбэшье дайнай үеын хатуу шэрүүн жэлнүүдтэ энэ гайхамшаг һайхан хүнтэй, буряад арадай эрэлхэг зоригтой хүбүүнтэй ушаржа, хамта дайлалдаха зол хубитай байһандаа баярладагби».

Сагһаа урид наһа барашаһан мэдээжэ уран зохёолшо Шираб-Сэнгэ Бадлуевай «Үмсын машинатай үбгэн», «Түбэгтэй түрэл хүбүүн», «Үдэрэй талаан», «Моцартов», «Нүгэлтэй нюдэнэй шэл» гэһэн ёгто рассказуудые, Д. Доржиевагай бэшэһэн рассказ «Шог, ёгто долгин» гэһэн ниитэ гаршаг доро барлагдаа.

XVIII—XX зуун жэлнүүдэй буряад искусствын выставкэ Франциин Бурж хотодо үнгэргэгдэжэ байна гэжэ журналай «Хронико» гаршаг мэдээсэнэ.

В. ЦЫРЕНЖАПОВ.

Июниин 1-һээ эхилжэ, бүхэли һарын туршада Комсомольск-на-Амуре хотын драматическа театрай коллектив Улаан-Үдэдэмнай айлшалхаар хүлеэгдэнэ. Түрэл хотынгоо, зохёохы коллективэйнгээ намтартай уншагшадыемнай театрай ахамад администратор Л. В. Малышева танилсуулхань.

АМАР МҮРЭНҺӨӨ АМАР МЭНДЭ

...Амгалан мундуу урасхалтай Амар мүрэнэй эрьедэ түрүүшын табан жэлнүүдэй түүхэтэ юрьезн соогуур урган бодоош, Комсомольск! Магнитка, Днепрогэс шэнгеэр залуу совет ороной хүгжэлтын шатануудые гэршэлһэн һүлдэтэ барилга болохо заяатай байгааш...

Мяо-Чан шэлын хормойһоо эхиеэ абадаг суута мүрэнэй зүүн эрьедэ һуурижаһан Комсомольск хотын мүнөөнэй шэнжэ шарай һайхан. Архитектурын һүүлэй үеын эрилтэнүүдээр баригдаһан гэрнүүд, промышленна томо предприятинууд түрэл хотымнай түргэн хүгжэжэ байһые гэршэлнэ. Комсомольскын завод, фабриканууд дээрэ бүтээгдэһэн машина, түхеэрэлгэнүүдые, элдэб янзын эд бараа ганса манай орондо бэшэ, мүн хилын саанашье һайн мэдэдэг, үндэрөөр сэгнэдэг юм. Эдэ зүйлнүүдые уран наринаар бүтээдэг шадабаритайшуулые хүнүүд хаа хаанагүй магтадаг гээшэ. Комсомольск хотодо мүнөө 300 мянган хүн ажаһууна. Ороноймнай хизаар бүхэнһөө комсомолой путевкоор ерэһэн залуу барилгашад хотын зоной тоое нэмээжэл байдаг. Комсомольскынхид мүнөө улаан-үдынхидтэ эгээл сэнтэй юумэеэ — өөһэдынгөө театрые эльгээхэнь. Зохёохы энэ коллективэй мүндэлһөөр 50 жэл үнгэрөө. Утын зам гаталбашье, тус коллектив залуугайнгаа эдэбхиие, зохёохы эршэеэ алдаагүй, олон харагшадайнгаа сэдьхэл зүрхые хүлгүүлһээр юм.

Түрүүшын комсомол отрядай бүтүү тайгада хүрэжэ ерэһээр гурбан жэлэй үнгэрөөд байхада, театрай түрүүшын зүжэг харуулагдаа. Хотын барилгашадай ажабайдалда бэрхэшээл түбэгүүд олон дайралдадаг һэн. Зүгөөр өөһэдын театртай болохо хэрэгые тэдэ айхабтар сэнтэйдэ тоолодог байгаа...

Дайнай урдахи, мүн һүүлээрхи жэлнүүдтэ В. Вишневскиин «Оптимистическая трагедия», А. Арбузовай «Город на заре», В. Кетлинскаягай «Мужество», Б. Полевойн «Повесть о настоящем человеке» гэхэ мэтын, суута зохёолнууд театрай репертуарта абтажа, коллективэй зохёохы хараа шэглэлые элирхэйлэн харуулаа һэн.

60-аад онуудта РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша В. Белевой хүтэлбэри доро театрайхид зохёохы үндэр амжалтануудые түйлаа. Е. Пильченко, Е. Гусачева, Н. Михрюкова түрүүтэй дүршэлтэй хэдэн артистнарта хүндэтэ нэрэ зэргэнүүд олгогдоо. М. Каримай «В ночь лунного затмения», М. Горькиин «Последние» гэһэн зохёолнуудаар театрайхидай найруулһан зүжэгүүд РСФСР-эй Соёлой министерствын нэгэдэхи шатын дипломуудаар тэмдэглэгдээ һэн. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн гүйсэһэн жэлдэ коллектив Ульяновск хотодо гастролёо эрхимээр үнгэргөө.

Комсомольск-на-Амуре хотын байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн баярые һүр жабхалантайгаар угтахаяа ороноймнай ажалшадай бэлдэжэ байхада, театрайхид шэнэ, үндэр һайхан байшантай болоо. Ехэ бага хоёр сценэтэй, һүүлэй үеын эрилтэнүүдтэ харюусамаар түхеэрэлгэнүүдтэй байшан соогоо зохёохы шэнэ ульһатайгаар хүдэлхые ороладог гээшэ. Москвада, Ленинградта гастрольнуудаа амжалта түгэсөөр үнгэргэжэ, СССР-эй Соёлой министерствын магтаал баярта хүртэһэн харуулһан зүжэгүүдээ дурахаха байнабди. Тэрэ ... СССР-эй Гүрэнэй шангай ...уреат Н. Задорновой «А... батюшка» гэһэн романай... хаар найруулагдаһан ... улаан-үдынхидэй анхарал... таха гэжэ хүлеэгдэнэ. ... до зональна конкурсдо ... лагдахадаа, тус зүжэг ... рүүшын шанда хүртэһэн ...

Тэрээнһээ гадна А. Ос...скиин «Бешеные деньги», ...ардо де Филиппогой «...линдр», Н. Павловагай «...время года», Д. Ва... «Ищу человека», А. Гель... «Зинуля» гэхэ мэтын ...ческа, мүнөө үеын һони...той зохёолнууд, онтох... жэгүүд харагшадай анха... дурадхагдаха байна.

Зүжэгүүдыемнай хужа... харахыетнай уринабди, ...тэ нүхэд!

...ушарнай бидэниие улам да... жуулаа, шэнэ зорилгонууд... урдамнай табяа.

Буряадай ниислэл хотын ... рагшадта гол түлэб Моск...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: театр...дай «Цилиндр» гэжэ зүж... хэһэг.

Л. ЛЕЛЬКИНЭЙ фо...

УРАН ЗОХЁОЛШО ТУХАЙ НОМ

«Исай Калашниковай бага наһан дайнай хүшэр хүндэ үе сагтай тохёолдоо. Тэрэ Мухар-Шэбэрэй аймагай Шаралдай гэжэ тосхондо түрэһэн намтартай,— — гэжэ «Исай Калашников» гэһэн монографиин автор Маргарита Ломунова ном соогоо бэшэнэ.— Тэндэ анха урданһаа нааша талха таряа ургуулдаг шэмээшэгүүд ажаһуудаг һэн. Өөһэдынгөө ёһо заншалда үнэн сэхэ, хүсэ хүлһөө гамнангүй шуналтайгаар ажалладаг байгаа...»

«Литературная Россия» гэжэ түбэй газетын редколлегиин гэшүүн, мэдээжэ шүүмжэлэгшэ Маргарита Ломуновагай бэшэһэн энэ ном һаяхан Буряадай номой хэблэлээр барлагдажа, олон тоото уншагшадай һонорто эльгээгдэбэ. Москвагай шүүмжэлэгшэ Буряадай арадай уран зохёолшо Исай Калистратович Калашниковай «Шуһата зэбүүн саг», «Шэнэ сагай шэнжэ» «һүүлшын сухарилта», «Наһанай харгыгаар» гэһэн романуудай, олон туужануудай ямараар бүтээгдэһэн тухай, автор яажа сюжедүүдые олодог, хайшан гэжэ геройнуудаа бэдэрдэг, шэлэдэг байһан тухайнь һонирхолтойгоор хөөрэнэ.

Ном соо зохёолшодо зорюулагдаһан уншагшадай бэшэгүүд, дүтын таниха зонууд болон анда нүхэдэйнь дурдалганууд, һанамжануудай оруулагдаһаниинь энэ номой шэмэглэл боложо үгөө.

В. НИМБУЕВ.

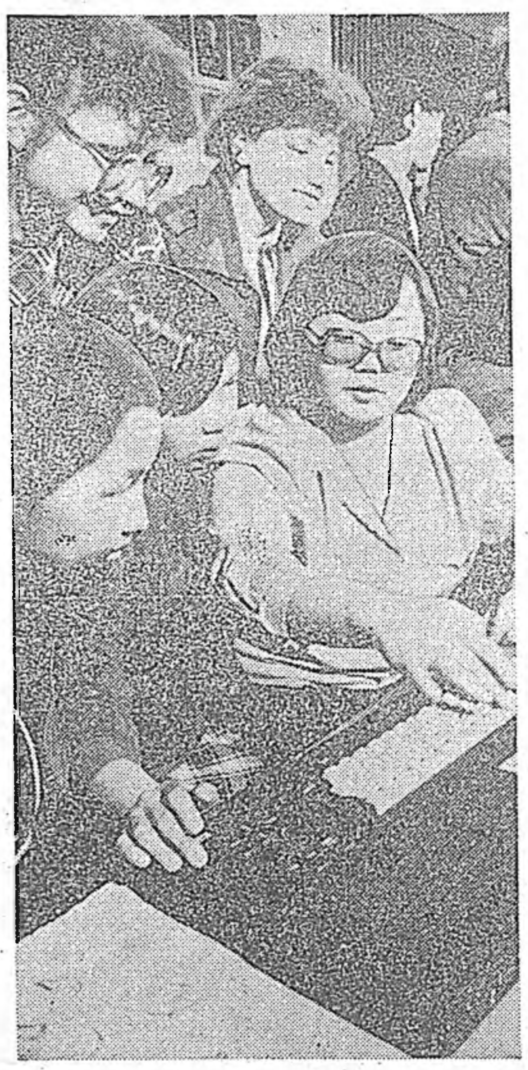

ТҮРҮҮШЫНХЕЭ ҮНГЭРГЭГДЭБЭ

Д. Банзаровай нэрэмжэтэ Буряадай багшанарай институтда тоолон тодорхойлолгын техникээр Улаан-Үдэ хотын студентнэрэй дунда анха түрүүшынхеэ олимпиада үнгэргэгдэбэ.

Олимпиадын нээлтэ дээрэ тэрэнэй жюрин түрүүлэгшэ, Зүүн Сибириин технологическа институдай тоолон тодорхойлолгын техникын кафедрые даагша, техническэ эрдэмэй кандидат, доцент С. В. Дубровский тоолон тодорхойлолгын, программированиин техникын манай орондо жэл бүри хүгжэжэ байһан тухай, арадай ажахыда тэрэнэй оруулха тон ехэ хубита тухай сугларагшадта хөөрэжэ үгөө. Студентнэр гурбан шатаһаа бүридэһэн шанга мүрысөөнэй үедэ тоолон тодорхойлолгын техникын түүхэ, тэрэнэй хүгжэлтэ тухай эрдэм мэдэсээ харуулаа. Мүн тоололгын орёо оньһонуудые шадамараар хүдэлгэжэ, алгоритмнуудые тодорхойлхо, программированиин олон «хэлэн дээрэ» программануудые зохёохо талаар шадабарияа үзэлсөө.

Олимпиадын дүнгөөр эгээл олон, 128 балл абаһан технологическа институдай түлөөлэгшэд эрхимлээ. Удаань 117 баллтай болоһон багшанарай институдай, 114 балл абаһан тоо бүридхэлгые оньһожоруулгын техникумэй болон 94 баллтай Зүүн Сибириин соёлой институдай түлөөлэгшэд тус тустаа удаадахи һууринуудые эзэлээ.

Олимпиада ехэ һонирхол үүдхэжэ, тэрэнэй ябасые студентнэр, һургуулинуудай һурагшад болон багшанар олоороо сугларжа адаглаһан байна.

Р. БАЗАРОВ, манай штатнабэшэ корр.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Зүүн Сибириин технологическа институдай тоолон тодорхойлолгын техникын ахалагша багша Л. К. Гармаева һурагшадта комплексын гүйсэдхэлгэ харуулна. Олимпиадын боложо байһан зал соо.

Авторай фото.

СПОРТЫН ГАБЬЯАТА МАСТЕРНУУДАЙ КОМАНДА

Бухэсоюзна болон уласхоорондын мүрысөөнүүдтэ үндэр үрэ дүн түйлаһанайнь түлөө Киевэй «Динамо» командын арбан гурбан футболистда Спортын талаар СССР-эй гүрэнэй комитет спортын габьяата мастер гэһэн нэрэ зэргэ олгобо.

Киевэй футболистнуудай Мехико ниидэхынь урда тээхэнэ Новогорскдохи һорилгын бааза дээрэ СССР-эй Госкомспортын түрүүлэгшэ М. В. Грамов майн 20-ной үдэр үнэмшэлгэнүүдые болон значогуудые барюулба.

Европын оронуудай хоорондохи 1986 оной Кубок эзэмдэгшэдэй Кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөнүүдтэ хабаадаһан А. Баль, С. Балтача, И. Беланов, В. Бессонов, А. Демьяненко, А. Заваров, В. Евтушенко, О. Кузнецов, М. Михайлов, В. Рац, В. Чанов, П. Яковенко, И. Яремчук гэгшэд энэ үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

(ТАСС).

Дүрэ буляалдалгын ... даагаар шэхэ хатуу... дэй бүхэроссин бүлг... рүү һуури эзэлхын ... рысөөн Тамбовто бо... командын 130 шахуу ...

ЕХЭ АМЖА... ТУЙЛАБ...

...смен хабаадаһан бай... рысөөнэй дүнгүүдээр... команда зургаадахи ... пээ.

— Хүбүүднай хэзээ... нэйхиһээ амжалтатай ... мүрысэбэ,— гэжэ кома... лөөлэгшэ А. Г. Сунду... рэнэ.— Хэрбээ кома... дүүрэн бүридэлтэй ... һуури эзэлхэ аргатай... Гэбэшье манай кома... бэн хүн дутаба.

Буряадай барилдаа... ран, гэр баридаг ком... хүдэлмэришэн С.-Д. ... нов эрхим һайнаар б... Хүнгэн шэгнүүртэ 36 ... атледтэй ана-мена ту... хүн олдобогүй. Түгэсхэл... залгада орёо хүшэр ... илалта түйлажа, тэрэ ... һуури эзэлбэ.

Залуу атлет А. За... лэ эдэбхитэйгээр мү... байна. Хахад финал... да тэрэ ороной ... чемпион И. Бугаевые... түгэсхэлэй мүрысөөн... һэн. Эндэ тэрэ Ле... хотын түлөөлэгшэ Н. Б... тай уулзаба. Тиихэдэ ... шын секунданууд ... алдажа, Андрей мүн... ляар шагнагдаа.

Судна бүтээлгын ... хүдэлмэришэн И. А... эдир атлет Е. Вяле... һууринуудые эзэлбэ.

Бүхэроссин бүлгэм... лагдамал команда ... эхеэр Болгарида ... уласхоорондын мүр... хабаадаха юм. А. ... суглуулагдамал кома... ридэлдэ оруулагда...

В. С...

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Гол захигша — байгаали» — түрүү бэшэг. КПСС-эй Центральна Комитедтэ. ТАСС-ай һүүлэй бусад шэнэ һонин. «Туһаламжын жасада» — мэдээсэлнүүдэй суглуулбари. «Сагаан мүнгэн дуулгануудта» — Л. Левченкын статья.

Хоёрдохи хуудаһанда. Соёлой-спортивна комплексын хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө. «Амаралта эмхидхэгшэд» — Б. Дамбаевай статья. Һайн шанартайгаар саг соонь барилга хэхэ. «Таксимо город ерээдүйдэ ямар болохоб?» — Е. Богачевой статья.

Гурбадахи хуудаһанда. Хүн ба хуули. «Ниитын зөөридэ эзэн ёһоор хандаха» — Б. Цыденжаповай статья. Хилын саанаһаа.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Байгалай үмэнэхи түрэл хизаарнай» — материалнуудай суглуулбари.

Сэнхир экран

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—«Время». 9.45 — Мультфильмнүүд. 10.15 — «Последний визит» — уран һайханай фильм. 11.30 — Шэнэ һонин (11.35 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ һонин. 15.50 — Баримтата фильмүүд. 16.15 — Мультфильмнүүд. 16.35 — «Ород хэлэн». 17.05 — «Хүхюун стартнууд». 17.50 — «Внимание, черепаха» — үхибүүдтэ фильм.

Улаан-Үдэ. 19.15 — Буряад хэлэнэй хэшээл.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — Шэнэ һонин (буряадаар). 20.15 — Киноочерк. 20.25 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 20.55 — «Взятка»— уран һайханай фильм. 1-дэхи сери. 22.00 — «Время». 22.55 — Джазай монолог. 00.35 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35, 10.35 — Хүгжэм. 2-дохи класс. 10.05, 14.05 — Англи хэлэн. 11.05 — Юрэнхы биологи. 11.35, 12.40 — Физикэ. 8-дахи класс. 12.05 — «Поэзи». Н. Грибачев. 13.10—«XX зуун жэлэй эхинэй ородой искусство». 14.35 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильмүүд. 15.15 — А. С. Пушкинай шүлэгүүд. 16.05 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 17.10 — «Уншалдаа». 17.40 — «Поэзи». Баир Дугаров. 18.10 — «Танай бэшэгүүдээр». 18.40 — «Манай хото — манай гэр».

Москва. 19.15 — «Эб найрамдалай түлөө велосипедээр урилдаан.

Улаан-Үдэ. 19.45 — Киноочерк.

Москва. 20.00 — Баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 20.55 — Хүгжэмтэ забһарлалга.

Москва. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашууд!» 21.15— Кино-зураглал. 21.30 — Болгариһаа эстрадна дамжуулга. 22.00 — «Время». 22.35 — Баримтата фильм. 23.30 — «Музейнүүд болон выставкын залнуудаар».

Спорт

МЯНГААД ХҮН ХАБААДАА

«Спартагай» стадион дээрэ Советскэ районой ажалшад болон залуушуул физкультурнигуудай һайндэр үнгэргэбэ. Арадай депутадуудай райгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо А. Н. Яковлева һайндэрэй жагсаал-парадта хабаадагшадые КПСС-эй болон ВЛКСМ-эй райкомуудай, райгүйсэдкомой зүгһөө амаршалаад, спортын талаар шэнэ амжалта түйлахыень хүсэбэ.

Спортын һайндэрэй программада волейбол, баскетбол, футбол, сагаалса мэргэлгэ, эдиршүүлэй дунда классическа барилдаан, шатар, велосипедээр урилдаан, 5×400 метртэ эстафетэ дамжуулгын мүрысөөн оруулагдаһан байгаа. «Спартагай» стадион дээрэ эдэ бүхы хэмжээ ябуулганууд нэгэ доро үнгэргэгдэжэ, сугларагшадай халуун анхарал татаа.

Эстафетэ дамжуулгаар үнгэргэгдэһэн урилдаанда бусадһаа түрүүлэн дунда һургуулинуудай басагад табигдаа. Эндэ 33-дахи һургуулиин басагад бултанһаа хурдан солбон байшоо. 1-дэхи, 16-дахи һургуулинуудай команданууд удаадахи һуурида гараа. Эдир хүбүүд сооһоо 1-дэхи, 43-дахи, 33-дахи һургуулинуудай командануудшалгаржа, түрүүшын гурбан һуури эзэлбэ. Училищи, техникумүүдэй коллективүүдэй дундаһаа 2-дохи педучилищиин басагад, лесотехникумэй хүбүүдэй командануудтүрүү һуури эзэлһэн байба. Үйлэдбэриин коллективүүдэй дундаһаа «Туяана» нэгэдэлэй эхэнэрнүүд, столовонуудай хоёрдохи трестын эрэшүүлэй командануудшалгараа. Столовонуудай трестын, горпромторгын эхэнэрнүүдэй, «Электромашина», шэлэй заводуудай эрэшүүлэй командануудхоёрдохи, гурбадахи һуури эзэлһэн байна.

Баскетболоор түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ дунда һургуулинуудһаа тус тустаа басагад, хүбүүдэй таба-табан команда талмай дээрэ гаража наадаа. Эндэ 44-дэхи, 1-дэхи һургуулинуудай басагад, хүбүүдэй командануудэрхим амжалта түйлаа. Харин үйлэдбэриин коллективүүдэй дүрбэ-дүрбэн команда мүрысэһэн юм.

Мүн волейболоор үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ «Электромашина», судна бүтээлгын заводуудай, Бурксопсоюзай, столовонуудай трестын, лесотехникумэй, бусад хамтадаа арбан эрэшүүлэй команда хабаадаһан байба. Мүн стадионой бага талмай дээрэ футболоор үнгэргэгдэһэн нааданда һургуулинууд 14 команда табиһан байгаа. Эндэ 43-дахи һургуулиин футболой команда һайн бэлэдхэлтэй байжа, үетэноо шүүжэ гараа. Үйлэдбэриин коллективүүд сооһоо «Спартак» бүлгэмэй команда эрхимлэбэ.

Пневматическа буугаар сагаалса мэргэлһэн һурагшадай дундаһаа 148 очко абаһан 33-дахи һургуулиин команда шалгарба. Удаадахи хоёр һууринуудые 44-дэхи, 1-дэхи һургуулинуудай команданууд эзэлээ. Үйлэдбэриин коллективүүдэй дунда болоһон мүрысөөндэ «Электромашина» заводойхид бултанһаа олон очко абажа эрхимлээ. Заводой хүдэлмэришэн Шилова дүн хамта 36 очко абаһан байба. Һурагшадай дундаһаа 33-дахи һургуулиин түлөөлэгшэд Шубина, Зандеев гэгшэд 34 очкотойгоор эрхимлэжэ гараа.

Барилдаанай хибэс стадионой талмай дээрэ дэлгэгдэжэ, бусадһаа түрүүлэн эдиршүүл классическа барилдаагаар өөһэд өөһэдынгөө хаба, шадал туршалсаба. Хэдэн час соо үргэлжэлһэн барилдаанай дүн гаргахада, 8-дахи, 43-дахи, 4-дэхи һургуулинуудай команданууд түрүүшын гурбан һууринуудые эзэлһэн байба.

Стадионой урилдаанай харгыда велосипедистнүүд гаража, эндэ сугларагшадай анхарал татаба. Эдэнэр 2000 метрэй зайда урилдахадаа, 43-дахи һургуулиин 10-дахи классай һурагша Сергей Снечур, мастерта кандидат Валерий Мирошников, лесотехникумэй һурагша Александр Музыков гэгшэд түрүүлжэ гараа.

Һайндэрэй һүүлшын мүрысөөн — шатараар наадан боложо, олон хүн зониие һонирхуулаа. «Труд» бүлгэмэй стадионой оршондо, газаахи талмай дээрэ эмхидхэгдэһэн мүрысөөн эмхи гуримтайгаар үнгэрөө гэжэ тэмдэглэлтэй. Наадаанда 28 эрэшүүл, 8 эхэнэр шатаршад хабаадаһан байна. Басагад сооһоо 33-дахи дунда һургуулиин Дарима Гуржапова, эрэшүүлэй дундаһаа «Электромашина» заводой ахамад технологой орлогшо Леонид Бартанов гэгшэд шалгаржа, шан, бэлэгүүдтэ хүртэбэ.

Районой спортын һайндэрэй мүрысөөнүүдтэ хотын предприяти, эмхи зургаанууд, техникум, училищи болон дунда һургуулинуудай мянгаад спортсмен хабаадажа, ёһотойл һайндэр болобо.

Мүрысөөндэ түрүүлжэ гараһан команданууд болон спортсменүүд КПСС-эй Советскэ райкомой, райгүйсэдкомой, ВЛКСМ-эй райкомой, физкультура болон спортын комитедэй дурасхаалай бэлэг, грамотануудаар шагнагдаа.

Н. ИВАНОВ.

ҮНДЭР ЕХЭ ДҮНГҮҮД

Хүнгэн атлетикээр Узбегэй ССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө хабарай нээмэл мүрысөөн Ташкентын областиин Янгиабад хотодо болобо. «Трудовые резервы» бүлгэмэй Олимпиадада бэлэдхэлэй Буряадай түбэй атледүүд энэ ехэ мүрысөөндэ хабаадахадаа, үндэр үрэ дүнгүүдые түйлаа.

Улаан-Үдэ хотын 1-дэхи СПТУ-гай тренер, спортын мастерта кандидат Татьяна Виноградова 47 метр 98 сантиметртэ диск шэдэжэ, республикын шэнэ рекорд тогтообо. Энэнь нёдондо жэл Смоленск хотодо тэрэнэй тогтооһон үрэ дүнгһөө 2 метр 38 сантиметрээр үлүү юм.

Физическэ культура ба спортын республиканска комитедэй инструктор, уласхоорондын классай спортын мастер Надежда Мироманова долоон зүйлөөр мүрысэхэдөө, 5401 очко абажа, түрүү һуури эзэлбэ.

Улаан-Үдын 18-дахи һургуулиин 9-дэхи классай һурагшад Света Акулова, Таня Золотуева гэгшэд мүн лэ амжалта түйлаба. Акулова 100 метрэй урилдаанда 12,3 секунда саг харуулжа, эрхимлэһэн байна. Золотуева 400 метрэй зайе 57,9 секунда соо гаталаа.

6-дахи СПТУ-гай һурагша Владимир Ильенко эдиршүүлэй дунда энэ зайда урилдахадаа, 50,3 секунда саг харуулжа, онсо шалгарһан байха юм.

Б. МИРОМАНОВ.

Редакторай орл...
Ц. Б. ЦЫРЕНДОРЖ...

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД:
ИНДЕКС 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРАШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора—2-62-62. отв. секретарь—2-50-52, секретариат—2-06-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-96, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, 2-57-63, информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и сельдоров—2-67-81, корректорская—2-33-61, выпускающие — 2-35-95 отдел объявлений—2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ ул. Ленина 35. Н-04552. Заказ № 119. Индекс 04609